

Niech żyje
rząd robotniczy
i włościański!

Niech żyje
Socializm!

Warunki prenumeraty:
w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie Mk. 13000.—
bez odnośnienia " 11500.—
na prowincji miesięcz. 13000.—
Zagranicą " 20000.—

Ceny ogłoszeń:
w tekście (przed kron.) Mk. 700
Nekrologi " 250
zwyčajne " 400
drobne za jeden wyraz " 150
Ceny ogłoszeń należy rozumieć za wiersz wysokości 1 milimetra
Dla poszukujących pracy 50% rabatu
Ogłoszenia w N. niedzieln. o 25% drożej
Fantazyjne i tabele (bilanse) 50%
Ogłoszenia przyjęte po zamknięciu Administracji o 10% drożej
Każda nowa po wyżka taryfy obowiązuje wszystkie przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia
Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 — 2 Po pol. Za zwrot rękopisów redakcja nie odpowiada. Telefon Redakcji 176-70, Admin. 120-13.
Redakcja i Administracja: Warecka 7 | Konto czekowe P. K. O. Nr. 175 | Numer pojedynczy 500 mk.
Administracja czynna od 9 do 5-ej bez przerwy. Kasa czynna od 11 do 2. Rachunki płatne w srody.

W niedzielę dnia 18 marca, o godz. 11 rano w sali Zw. Zaw. Handlowców (Sienna 16), odbędzie się **Uroczysta Akademia Jubileuszowa** z powodu przypadającego 30-lecia istnienia Polskiej Partii Socialistycznej. Przemówienia wygłoszą towarzysze: Bolesław Limanowski, Bolesław Czarkowski, Rajmund Jaworowski i Feliks Perl. W części artystycznej wezmą udział panie: Hohenlinger, Skonieczna Teodozja, Trąmpczyńska, Zbońska-Ruszkowska Helena—pieśni; panowie: Michałowski Aleksander i Palewicz-Golejewski Marjan—pieśni. Przy fortepianie Artur Rodziński. Orkiestra i Chór robotniczy. Bilety po Mk. 1600 członkowie Partji nabywać mogą w sekretarjacie Okr. Kom. Rob. (Al. Jerozolimskie 6).

Postanowienie Rady Ambasadorów w sprawie wschodnich granic Polski

Imperjum Brytyjskie, Francja, Włochy i Japonia, które razem ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki jako Główne Mocarstwa Sprzymierzone i Stowarzyszone podpisały Traktat Pokojowy w Wersalu, postanowiły, z uwagi na to:
„że na podstawie artykułu 87 alinea III wspomnianego traktatu powołane są do ustalenia granic Polski, które nie zostały wyszczególnione w tym traktacie.
że Rząd polski zwrócił się 15 lutego 1923 r. do Konferencji Ambasadorów z prośbą, by mocarstwa w niej reprezentowane zrobiły użytek z praw, przyznanych we wspomnianym artykule,
że ze swej strony rząd litewski objawił był już w swej nocie z 18 listopada 1922 r. chęć, by wzmiankowane mocarstwa zrobiły użytek ze wspomnianych praw,
że na zasadzie artykułu 91 traktatu pokojowego w St. Germain Austria zrzekła się na rzecz Głównych Mocarstw Sprzymierzonych i Stowarzyszonych wszystkich swych praw i tytułów do terytorjów, które należały uprzednio do b. monarchji austro-węgierskiej, a które znajdując się poza nowymi granicami Austrii, wyszczególnionymi w artykule 27 wzmiankowanego traktatu, nie są obecnie przedmiotem żadnego innego przydziału,
że Polska uznała, iż warunki etnograficzne wymagają odnośnie do wschodniej części Galicji ustroju samorządowego,
że traktat zawarty 28 czerwca 1919 r. między Głównymi Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi a Polską, przewidział dla wszystkich terytorjów, podlegających suwerenności polskiej specjalne gwarancje na rzecz mniejszości rasowych, językowych czy wyznaniowych,
że odnośnie do swej granicy z Rosją

Polska zniosła się bezpośrednio z tem państwem, by oznaczyć bieg tej granicy, że odnośnie do granicy polsko-litewskiej należy uwzględnić istniejący stan rzeczy, wynikający w szczególności z rezolucji Rady Ligi Narodów z dnia 3 lutego 1923 r.
Mocarstwa postanowiły zlecić Konferencji Ambasadorów uregulowanie tej sprawy.
Na skutek tego Konferencja Ambasadorów postanawia:
po pierwsze: uznać jako granice Polski:
1) z Rosją, linię wyznaczoną i wytyczoną p. d. 23 listopada 1923 r. na zasadzie wzajemnego porozumienia i na odpowiedzialność obu państw,
2) z Litwą, linię podaną niżej (linji tej dotychczas pos. Zamoyski rządowi nie zakomunikował). Wyznaczenie tej linji na terenie pozostawia się obu zainteresowanym rządów, które będą miały pełną swobodę poczynienia za obopólną zgodą poprawek w szczegółach, jakie uznaliby na miejscu za niezbędne.
po wtóre: przyznać Polsce, która to przyjmuje, pełne prawo suwerenności nad terytorjami pomiędzy wyżej wymienionymi granicami, a innymi granicami terytorjum polskiego, z zastrzeżeniem postanowień Traktatu Pokojowego w St. Germain en Laye, dotyczących ciężarów i zobowiązań, obciążających państwa, którym przekazane zostało terytorjum po b. monarchji austro-węgierskiej.”
Sporządzono w Paryżu dn. 15 marca 1923 r.
Podpisali: (—) Phibs, Poincaré, Avezana, Matsuda.

go w Paryżu została obciążona młoda państwowość polska.
Nie będziemy przypominali smutnych dziejów „walki” dyplomatycznej p. St. Grabskiego o Śląsk Cieszyński, nie będziemy rozwodzili się nad pomysłem p. Paderewskiego i jego doradców dopuszczenia emigrantów do plebiscytu na Górnym Śląsku. Górny Śląsk, zdawało się, zaprzepaszczone dla Polski przez dyplomację, został uratowany krwią robotnika śląskiego. Tak samo wspomnijmy tylko o demonstracji Paderewskiego w Genewie przeciwko przyjęciu państw bałtyckich do Ligi Narodów, jego opór przeciwko uznaniu przez Polskę tych państw de jure, straszliwe upokorzenia Wł. Grabskiego w Spaa — te najbardziej rażące i pamiętne klęski naszej dyplomacji.
A były one rezultatem psychologii N.-Demokracji nie wierzącej w siły narodu polskiego, w zebranie widzącej jedyny środek akcji na gruncie międzynarodowym.
Dlatego nie mamy całego G. Śląska, że Korfanty nie pozwolili zrobić tam powstania w chwili, gdy wybuchło ono w Poznaniu, dlatego orężem musieliśmy wykrobywać podpis Wł. Grabskiego w Spaa, dlatego musiał Żeligowski „buntować się”, zajmować Wilno. Na kilka dni przed zajęciem Wilna przez gen. Żeligowskiego p. Paderewski, ówczesny pierwszy delegat w Radzie Ligi Narodów, przysłał pod świeżym wrażeniem pocałunków Galwanauskasa depeszę do Rządu, kategorycznie żądając oddania Wilna Litwinom, upewniając, że inaczej koalicja pozdawi nas Górnego Śląska i Galicji Wschodniej.
I oto ta sama N.-Demokracja, która na terenie międzynarodowym przegrywała najważniejsze sprawy, w Polsce robiła z siebie jedyną obrończynię tych spraw.
A więc my „lewica”, według opinji urobionej przez pisma endeckie, chcieliśmy Wilno oddać Litwinom, oderwać Galicję Wschodnią od Polski. A z drugiej strony każdy sukces tych czynników w dyplomacji polskiej, które stosowały wręcz odmienny system, aniżeli N.-Demokracja niezwłocznie dyskutowała ona na swoje dobro.
Nie ulega wątpliwości, że ciężar odrobienia omyłek Kom. Narodowego, Korfante go w sprawie Górnego Śląska, ratowania tej sprawy na forum Ligi Narodów wziął na swe barki i dźwignął szczęśliwie prof. A-

skenazy, bo p. Paderewski „obrażony” rozgniewał się i wyjechał do Ameryki — tymczasem wiemy wszyscy, co o roli prof. A. skenazego pisze „Gazeta Warszawska”.
Każdy musi przyznać, że największą zasługę w sprawie włączenia Wilna w granice Państwa polskiego ma Józef Piłsudski — tymczasem N.-Demokracja obrzucała go i za Wilno najdziwieszymi oszczerstwami.
Faktem jest niezbitym, że jednym z głównych postulatów „lewicy” od chwili powstania Państwa polskiego było żądanie poparcia wywoleńczych walk państw bałtyckich i zawarcia z nimi jaknajściślejszego sojuszu.
Historyczna konferencja państw bałtyckich w Warszawie w marcu 1922 r. była świetnym wyrazem tej polityki.
Dziś już można głośno powiedzieć, o czem wszyscy politycy wiedzieli — że p. Skirmunt tej konferencji nie chciał, że samą umowę usiłował sprowadzić do nic nie mówiących ogólników, a gdy to nie udało się, był moment, że nie chciał tej umowy podpisać.
Ale gdy na konferencji w Genewie ujawniły się wszystkie dodatnie dla Polski skutki umowy warszawskiej N.-Demokracja całą jej zasługę przypisała... p. Skirmuntowi.
Ale ta sama N.-Demokracja woli nie mówić o umowie p. Skirmunta z Beneszem w Pradze, i nie domaga się jakoś jej ratyfikacji przez Sejm.
Tę samą taktykę N.-Demokracja zastosowała i w sprawie uznania granic wschodnich Polski. Nie upłynęły jeszcze dwa tygodnie od chwili, gdy „Gazeta Warszawska” karciała surowo Rząd p. Sikorskiego że podjął tę akcję, i przepowiadała mu straszliwe fiasko.
Obecnie ta sama „Gazeta Warszawska” pisze, że „dwóm członkom Komitetu Narodowego, będącym przedstawicielami Polski w Paryżu i Londynie, sążone było pracować skutecznie nad tem dziełem aż do jego szczęśliwego zakończenia”.
Tymczasem jak się ta sprawa przedstawiała w rzeczywistości?
Otóż zarówno p. Skirmunt, jak i p. Zamoyski kategorycznie wypowiedzieli się przeciwko inicjatywie Rządu p. Sikorskiego.
P. Skirmunt widocznie pamiętał jeszcze swoje w tej sprawie fiasko przed kon-

„Zaslugi” Nar.-Demokracji w dyplomacji.

Zbyteczne rozwodzić się nad doniosłością pod względem politycznym uznania przez Radę Ambasadorów granic wschodnich Polski. Natomiast należy według mnie podkreślić ten fakt, jako pierwszy prawdziwy polityczny sukces naszej dyplomacji na terenie mocarstw zachodniej Europy.
Jak wiadomo dotychczas dyplomacja nasza była przeważnie w rękach N.-Demo-

kracji. Spraw polskich w traktacie wersalskim bronili Dmowski i Paderewski.
A tymczasem traktat wersalski narzucił nam plebiscyt na Górnym Śląsku i w Warmii, był źródłem klęski cieszyńskiej, zawieszł w powietrzu sprawy granic wschodnich. Traktat z Austrią zostawił otwartą sprawę przynależności Galicji Wschodniej. Takimi „sukcesami” Komitetu Narodowe-

ferencja w Genewie, gdy, chcąc zrobić to, co udało się p. Skrzyńskiemu, odwiedził Paryż, Londyn i Rzym.

P. Zamojski tak dalece nie wierzył w powodzenie akcji p. Skrzyńskiego, że zgłosił nawet swoją dymisję! P. Skrzyński musiał zrobić wielki wysiłek, aby przekonać naszych ambasadorów w Paryżu i Londynie, że muszą jego dyrektywy wykonać i nie psuć powodzenia jego akcji zgłaszaniem dymisji.

Powodzenie p. Skrzyńskiego i Sikorskiego winno N.-Demokrację cieszyć jako Polaków, ale jednocześnie winno ich przekonać, że i w dyplomacji jej metody i ludzie działają tak samo sakośliwie, jak i w polityce wewnętrznej.

Uchwała Rady Ambasadorów kładzie

kres legendzie tak uporczywie rozpowszechnianej przez N.-Demokrację, że koalicja wierzy w Polskę i liczy się tylko z obozem „Chjeny”.

Okazuje się, że rząd p. Sikorskiego wcale nie skompromitował Polski w oczach Europy, jak upewniała N.-Demokracja. Wprost przeciwnie!

Niechże więc przynajmniej w złej grze robi dobrą minę, ma więcej godności i nie czepia się jak rzep psiego ogona sukcesów ludzi, których dotychczas wszystkimi, bo nawet i bardzo niewybrednymi środkami zwalczała i którym wszystkimi sposobami przeszkadzała w ich trudnej a skutecznej, jak się okazało, akcji dyplomatycznej.

Tadeusz Hołwko.

Obrady Sejmu.

Sesja pierwsza.

Posiedzenie 25.

Uroczysty obchód uznania granic wschodnich.

Już zewnętrzny wygląd sali obrad sejmowych znamionował uroczystość. Na ścianach i na trybunie sztandary z godłami państwowymi, w łożu dyplomatycznej przedstawicielstwa wszystkich państw, posłów b. wielu, prasa w komplecie. Przed samem rozpoczęciem posiedzenia przybył Prezydent Rzeczypospolitej, który zajął miejsce w swojej łoży.

PROTEST UKRAJNCÓW I BIAŁORUSINÓW.

O godz. 3 m. 35 marszałek Rataj otwiera posiedzenie. Rozpoczyna swe przemówienie słowami:

„Jestem szczęśliwy, iż mogę podać Sejmowi urzędową wiadomość, którą otrzymałem od p. prezesa Rady Ministrów. Rada Ambasadorów, opierając się na postanowieniu 87 art. Traktatu Wersalskiego uznała bez zastrzeżeń nasze granice wschodnie. (Na sali rozlegają się hukne brawa i oklaski. Posłowie wstają).

Siedzą jedynie Białorusini i Ukraińcy. Pos. Łuckiewicz woła z miejsca: Bez zgody ukraińskiego ludu.

Inni posłowie z klubu ukraińskiego i białoruskiego wydają również różne okrzyki.

Marszałek dzwoni i przywołuje do porządku posła Łuckiewicza. Ponieważ p. Łuckiewicz nie uspokaja się, marszałek przywołuje go po raz drugi do porządku. Na prawicy i w centrum głosy: Wykluczyć go! Precz z nim! Wrzawa na sali.

Marszałek oświadcza: Posła Łuckiewicza przywołuję do porządku z zapisaniem do protokołu. Jeśli się nie uspokoi, wydadę go z sali.

WYDALENIE P. ŁUCKIEWICZA.

P. Łuckiewicz mimo to nadal wykrzykuje ze swego miejsca. Marszałek ogłasza: „Posła Łuckiewicza wykluczam z sali posiedzeń na trzy posiedzenia”.

Na prawicy i w centrum rozlegają się burzliwe oklaski.

Marszałek ciągnie dalej: P. Łuckiewicza proszę, aby opuścił salę, ponieważ jest wydalony z trzech posiedzeń.

Oświadczenie marszałka wywołuje poruszenie na ławach białoruskich i ukraińskich. Wrzawa w szeregach tych posłów nie ustaje.

P. Łuckiewicz, mimo, że marszałek wydalil go z posiedzenia, nie opuszcza sali i nadal wykrzykuje coś, czego wśród ogólnej wrzawy nie słycać.

P. Rataj wobec tego komunikuje: Korzystając z regulaminu, nałożyłem na p. Łuckiewicza karę, wykluczenie go z trzech posiedzeń. (Głos: Za mało). Regulamin jest własnością całej izby. Niepoddanie się regulaminowym zarządzeniom marszałka jest ułubieniem całej izby. Ponieważ p. Łuckiewicz nie opuścił dotąd sali, proszę, aby izba zechciała uchwalić wykluczenie p. Łuckiewicza na jeden miesiąc. (Burzliwe oklaski na prawicy i w centrum). Proszę posłów, którzy są za tym wnioskiem, aby wstali.

Wstają wszyscy posłowie prócz Z. P. P. S. i mniejszości narodowych.

Towarzysze nasi nie głosowali za powiększeniem kary, wychodząc z założenia, iż z chwilą ogłoszenia wyroku marszałkowskiego, należy wykonać go przez zarządzenie przerwy, o ile winny nie stosuje się do wezwania Marszałka. Pozatem kara za nieposłuszeństwo marszałkowi była niewspółmiernie wielka do kary za przeszkadzanie obradom: wykluczenia na cały miesiąc wobec wykluczenia na trzy posiedzenia.

Po ogłoszeniu przez marszałka, że wniosek o wydaleniu na miesiąc został przyjęty, wszyscy członkowie klubów ukraińskiego i białoruskiego opuszczają demonstracyjnie salę. P. Łuckiewicz jednak zostaje na swym miejscu.

Marszałek zwraca uwagę p. Łuckiewi-

czy, że byłoby rzeczą niepożądaną, aby musiał wejść na drogę użycia siły w stosunku do posła, który nie chce słuchać uchwali izby. Wzywa więc p. Łuckiewicza do opuszczenia sali.

Ledwie marszałek skończył, ku pos. Łuckiewiczowi rzucają się posłowie z prawicy i kilku piastowców. P. Łuckiewicz pozostaje na swym miejscu. Jeden z posłów chwytł go pod ramię, inni, m. in. endeck Wierczak, stają dokoła niego. P. Łuckiewicz szamoce się, siada, krzyczy: Panie marszałku... Wrzawa i szamotanie się trwa jakiś pewien czas, aż wreszcie w chwili względnie ciszy słycać znowu p. Łuckiewicza, który może opuściłby salę, gdyby nie użyli względem niego gwałtu inni posłowie.

PIERWSZY WYPADEK ZASTOSOWANIA STRAŻY.

Marszałek oświadcza na to: Nie ma Pan głosu, bo jest Pan wykluczony. Jeśli Pan w tej chwili nie opuści sali będę zmuszony względem Pana zastosować siłę.

P. Łuckiewicz woła: U was jest siła zastosowana... — i nadal nie rusza się z miejsca.

Tymczasem spokojniejsi i rozumniejsi posłowie z prawicy usuwają swoich kolegów z pobliza p. Łuckiewicza. Zbliżają się doń urzędnicy biura sejmowego, namawiają, ale bezskutecznie.

Wrzawa na sali nie ustaje. Marszałek zwraca się do dyrektora biura, aby wprowadził straż dla wydalenia pos. Łuckiewicza i zarządził pięciominutową przerwę.

Podczas przerwy na salę wkracza sześciu woźnych sejmowych. P. Łuckiewicz dobrowolnie nie chce wstać, biorą go więc woźni pod ramiona i za nogi i wynoszą z sali. P. Łuckiewicz śpiewa po ukraińsku: ne pora, ne pora moskalowi, lachowi służyti... A później już tylko: „ne pora, ne pora, lachowi służyti...”

Po wyniesieniu p. Łuckiewicza posłowie na sali obrad uspokajają się i p. Rataj wznowia posiedzenie.

PRZEMÓWIENIE MARSZ. RATAJA.

P. Rataj wygłasza następujące przemówienie: „Zbędną byłoby rzeczą rozwozić się nad całością tego faktu dla naszego państwa. Pozornie nic się nie zmieniło. Nie straciłmy ani nie zyskałmy ani jednej piędzi ziemi w stosunku do tego, co było faktycznie w naszym posiadaniu przed dniem 14 marca 1923 r. Dla nas nic się nie zmieniło. Zmiana nastąpiła dla świata i w tem leży doniosłość faktu.

Decyzją Rady Ambasadorów otrzymały nasze granice wschodnie sankcje międzynarodowe. Państwo polskie przestało być dla świata czemś terytorjalnie nieokreślonym i płynnym.

Decyzja Rady Ambasadorów jest ostatnim etapem w dziele budowy Państwa polskiego, o ile chodzi o jego granice. Na dzieło to złożyły się lata trwające zmagania się naszych ojców z uciskiem państw zaborczych, obficie przelana krew żołnierzy państw sprzymierzonych, szczególnie nam droga krew naszych synów i braci, zabieg naszych mężów stanu.

W dniu dzisiejszym złóżmy hołd tym z posterów nich, którzy zmarli, cześć tym, którzy żyją. (Posłowie wstają, głosy: Cześć).

Decyzję Rady Ambasadorów nie trwa-

żamy za akt łaski w stosunku do Polski. Widzimy w nim zrozumienie i uznanie dla misji, którą Polska spełnia i chce spełniać tu na wschodzie, wysokiego rozumu i zdolności przewidywania mężów stanu państw sprzymierzonych. Nie umniejsza to naszej wdzięczności dla tych państw, szczególnie dla naszego sprzymierzeńca — Francji. (Posłowie wstają, oklaski i okrzyki: Niech żyje Francja).

Uroczystość dzisiejsza zbiega się z rocznicą uchwalenia Konstytucji, która położyła podwaliny pod wewnętrzną budowę Państwa, z rocznicą plebiscytu na Górnym Śląsku i traktatu ryskiego, które wytyczyły nasze granice, a przypada na okres, w którym podejmujemy ostatni wielki wysiłek — dla sanacji naszego skarbu i finansów.

Przeгляд tych etapów, tworzonych własnym trudem i wolą, wskazuje, iż mimo trudności, a może i chwilowych zwątpień ludzi słabych, postępujemy naprzód w kierunku budowy trwałego i silnego Państwa. (Huczne oklaski).

PRZEMÓWIENIE PREZ. SIKORSKIEGO.

Po przemówieniu p. Rataja zabiera głos prez. Rady Ministrów, Sikorski:

Oświadcza, iż czuje się szczęśliwy, mogąc zakomunikować Sejmowi, że sprawa została pomyślnie rozstrzygnięta. Mocą uchwały konferencji ambasadorów mocarstwa sprzymierzone uznały całkowicie wszystkie granice wschodnie Rzplitej, uznając zarazem pełną suwerenność Rzeczypospolitej względem wszelkich objętych temi granicami obszarów, bez jakiegokolwiek zastrzeżenia, bez jakiegokolwiek ograniczenia (oklaski).

Następnie odczytuje autoryzowany przekład rezolucji Rady Amb. Podajemy go na czele numeru.

P. Sikorski kontynuuje: Znaczenie tego faktu jest pierwszorzędne. Obok traktatu ryskiego i załatwienia sprawy górnośląskiej jest to największy akt międzynarodowy dla Polski od chwili podpisania traktatu wersalskiego. Stanowi on uwiecznienie dzieła wskrzeszenia Polski niepodległej.

Ostatnia decyzja stwierdza fakty dobrze Polakom znane i sercu polskiemu bliskie, bo polską krwią okupione. Wilno ze stanowiska międzynarodowego przypały odtąd mazowsze do Macierzy (Brawa i oklaski). Obroniony piersiami własnych synów przastary polski Lwów (huczne oklaski), wraz z Małopolską Wschodnią dzieląc będą Państwa Polskiego po wiek wieków dolę i rozkwit.

Granice zachodnie uzyskałmy dzięki zwycięstwu wielkich mocarstw, nasze granice wschodnie stanowią wynik polskiego bohaterstwa, wysiłku zbrojnego i do ostateczności posuniętego umiarkowania. Tu mówca podnosi zasługi pp. Dmowskiego i Paderewskiego (Brawa na prawicy).

Należne Polsce granice od trzeciego rozbiory, zabezpieczające nas i całą Europę od wschodu, zdobył w najcięższych warunkach i krwią własną ustalił polski żołnierz (huczne oklaski, posłowie wstają).

Wiekopomne więc pozostaną zasługi polskiego szarego żołnierza wobec własnej Ojczyzny, a wśród nich najstarszego latami walk i zasług Marszałka Piłsudskiego (Oklaski na lewicy. Głos: Niech żyje Józef Piłsudski! Posłowie na lewicy i w centrum wstają), który nietylko należy do najstarszych bojowników o niepodległość Polski, lecz także potrafił armię przez siebie dowodzoną, doprowadzić do ostatecznego zwycięstwa.

Na skutek słów pana Marszałka Wysoka Izba złożyła hołd i cześć tym, którzy w obronie tej świętej sprawy polegli (Oklaski, Posłowie wstają).

P. Sikorski zwraca uwagę na zasługi ówczes-

Szkic dziejów P. P. S.

(Dokończenie).

Pisaliśmy, że zerwanie z t. zw. lewicą i powstanie w r. 1906 „P. P. S. frakcji rewolucyjnej” uratowało myśl i czyn niepodległościowy w Polsce. Ale było to ciężkie przesilenie. Wielka, potężna P. P. S. rozpołowiła się! Wywołało to wielkie i przykre wrażenie w klasie robotniczej, wielu ludzi zniechęciło się, urok P. P. S. niewątpliwie zmalał. A jednocześnie — warunki stawały się coraz trudniejsze. Reakcja rosła i wzmacniała się szybko. Rewolucja rosyjska — pomimo swego rozmachu i rozlewności — ani na jedną chwilę nie osiągnęła pełnego zwycięstwa. Po rozpadzeniu pierwszej Dumy w 1907 r. zaczął się schyłek Rewolucji. Prześladowania rządowe stawały się coraz sroższe. U nas — obok reakcji rządowej — rosła coraz bardziej reakcja społeczna. Niesiona na falach repacji, posługując się jednocześnie demagogią nacjonalistyczną i skrajną ugodowością wobec najazdu, biorąc pod swoje skrzydła obszarników i fabrykantów i ofiarując obronę ich interesom klasowym, stworzywszy do walki z ruchem socjalistycznym swój departament robotniczy N. Z. R. — Narodowa demokracja „oficjalnie” reprezentowała burżuazyjne społeczeństwo polskie.

Odrodzona P. P. S. rozwinęła ogromną czynność agitacyjną, organizacyjną i bojową w duchu rewolucyjnym, podczas gdy „lewica” („frakcja umiarkowana”, jak ją nazywaliśmy) zbliżała się coraz bardziej do kierunku esdeckiego, aż stała się wkrótce dobrowolną filją na gruncie polskim „mniejszawców” rosyjskich (to jej nie przeszkodziło po zwycięstwie bolszewików w Rosji,

ale dopiero wtedy — stać się bolszewikami).

Lecz pomimo niestychających, bohaterkich wysiłków P. P. S. ruch rewolucyjny stopniowo, lecz szybko zamierał. Coraz gwałtowniej kurczyły się szeregi, w których szubienica, katoga, zesłanie, emigracja robiły ciągle szczyby nie do naprawienia. Mnóstwo ludzi usuwało się pod wpływem zniechęcenia lub wyczerpania sił. Coraz mniej było objawów walki. Upadek ruchu był coraz wyraźniejszy. Doszło do tego, że po raz pierwszy w dziejach P. P. S. C. K. R. przeniesiono za kordon, do Krakowa, ostatnią drukarnię krajową (która była w Kijowie) zwinęto, „Robotnika” drukowano w Krakowie. Najwybitniejsi „bojownicy” również musieli emigrować. Ostatniej akcji bojowej dokonano w 1911 r. — w tym też roku organizacja bojowa rozwiązała się...

W tym samym jednak czasie zarysowywały się już nowe perspektywy. Począwszy od r. 1908, na widnokręgu coraz wyraźniej pokazywało się widmo — wojny. Ponieważ nie ulegało wątpliwości, że Polska będzie widownią tej wojny i że siła rzeczy na porządku dziennym polityki europejskiej stanie sprawa polska — myśl P. P. S-owa usilnie pracowała nad zagadnieniem, jaką ma być nasza polityka i nasza akcja podczas tej wojny. Dla P. P. S-owców nie ulegała żadnej wątpliwości zasadnicza przesłanka: że ponieważ zabór rosyjski jest ośrodkiem sprawy polskiej, ponieważ bez wyzwolenia zaboru rosyjskiego nie może być mowy o zdobyciu niepodległości — należy podczas wojny zwrócić się przede wszystkim przeciwko najazdowi rosyjskiemu, dalszą taktykę uzależniając od rozwoju wypadków.

W tej myśli Józef Piłsudski rozpoczął nową akcję — przygotowywania kadrów

wojskowo-powstańczych. Przygotowania te głównie robiono na emigracji. Nie odbyło się to bez poważnych starć w partji. Powstała opozycja, która zarzucała, — uznając zresztą konieczność tej nowej taktyki — że partja zaniedbuje coraz bardziej akcję socjalistyczną, bardzo mało działa w kraju i traci swoją odrębną fizjonomję w ruchu narodowo-rewolucyjnym. Opozycja ta wyodrębniła się nawet w osobną organizację.

Z chwilą wybuchu wojny europejskiej spory te natychmiast zostały zapomniane i wszyscy P. P. S-owcy zgrupowali się koło sztandaru strzeleckiego. Padło w tym boju — który był dalszym ciągiem wszystkich naszych wysiłków niepodległościowych — mnóstwo naszych tow., między innymi jeden z twórców partji, genialny technik partyjny — nieodżałowany Aleksander Sulkiewicz.

W pierwszych miesiącach wojny czynni byli i szli w pierwszych szeregach P. P. S-owcy. Ale P. P. S., jako taka, rozproszyła się, nie działała jako partja. Ale już w grudniu 1914 r. zaczęła się praca nad odbudowaniem organizacji partyjnej, wznowiła się usilna praca nad ponownym zdobyciem klasy robotniczej zab. rosyjskiego — rozbitej wskutek klęki Rewolucji, zaokoczonej i zdezerentowanej wojną — dla socjalizmu niepodległościowego, dla walki o rzeczywistnienie pierwszego punktu programu P. P. S. niepodległej Republiki demokratycznej.

I dzięki olbrzymim przewrotom dziejowym spełniło się wreszcie marzenie tyłu pokoleń powstańczych, spełnił się ten cel, który dla P. P. S. był przesłanką jej dalszych celów i dalszej akcji — spełniła się niepodległość i Republika, ta P. P. S-owa „utopia”, „awanturnictwo”, „szaleństwo”.

„nienaukowa mrzonka” i jak tam jeszcze nazywali nasz program burżuazyjni i esdecy ugodowcy.

P. P. S. przechodziła różne koleje i w zmiennych fazach ruchu przystosowywała się do warunków i konieczności, ale na to tylko, aby przetrwać, być i iść naprzód do swego celu. Były błędy, były zhoczenia, były zamety, niejedno było zło. Ale naogół polityka P. P. S. była zdrowa i trafna i wskazywała proletarijatom polskiemu właściwe i najlepsze drogi jego wyzwolenia. Walkę klasową zawsze traktowaliśmy nie jako cel, lecz jako konieczny środek wyzwolenia — i nigdy nie zwężaliśmy jej do klasowego sobkostwa, do brutalnego egoizmu na usługach najbliższych interesów, lecz przeciwnie klasowy interes proletarijatu podnosiliśmy do godności siły, wyzwalającej Naród i Ludzkość w imię bezklasowej demokracji pracowniczej. Burzyliśmy, spiskowaliśmy, urządzaliśmy zamachy, krwawiliśmy się w tytanicznych zapasach — tęskniąc do pracy twórczej, w tym celu, aby stworzyć wolny dla tej pracy, dla budownictwa socjalistycznego teren.

Doczekaliśmy się wielkiego tryumfu — zdobyliśmy niepodległą Republikę demokratyczną. I w tej Republice organizujemy lud pracujący, pracujemy nad tem, aby zdobywał placówki społeczne, rozszerzał swoje prawa, duchem swoim i ideą coraz bardziej przejmował Rzeczypospolitą.

P. P. S. ma za sobą wielką przeszłość — przed sobą olbrzymie zadania walki i pracy, które w postępowym pochodzie doprowadzą nas do tryumfu socjalistycznej demokracji u nas i w całym cywilizowanym świecie!

nego Rządu koalicyjnego p. Witosa i Sejmu oraz prezesa delegacji polskiej w Rydze, p. Dabskiego. Nie może również naród zapomnieć zasług ś. p. *Prezydenta Narutowicza*, który pierwszy w gabinecie p. Nowaka postawił w sposób realny sprawę Galicji Wschodniej i w ten sposób przyczynił się do rozwikłania tak trudnego dzieła. (Głosy: Cześć Oklaski, Postawie wstają).

Po złożeniu podziękowania pp. Skłinnunowi i Zamoyskiemu, mówca składa hold mocarstwom wielkim za udzieloną Polsce pomoc, i dziękuje przedstawicielom tych mocarstw przy rządzie polskim.

P. Sikorski kończy: Data 14 marca 1923 r. jest ostatnim i tryumfalnym dla Polski ogniem jej długoletniej walki i zmagani o swoją mocarstwową przyszłość.

Mając mocny fundament pod gmach państwowy, z tem większą otuchą i wiarą przystąpić możemy do twórczej pracy, która stać się powinna naszym hasłem i programem jutra.

Dnia 14 marca uświęcono na zewnątrz pełnię praw Rzeczypospolitej w rodzinie wielkich narodów świata. Podejmując więc program konsolidacji i wzajemnej, opartej na zgodzie narodowej i społecznej, oraz zapowiadając dotrzymanie obietnic, złożonych wobec mniejszości narodowych, stajemy chętnie do pokojowego, na wzajemnym szacunku opartego wysiłku wszystkich narodów świata, wysiłku, zmierzającego do przywrócenia utraconej równowagi i odbudowy fundamentów ogólnoludzkiej cywilizacji (Huczne brawa i oklaski).

Słowo o przemówieniu pierwszego ministra. P. Sikorski widocznie sądził, że mu „Chjena” wybaczy powodzenie gabinetu w sprawie uznania granic, jeżeli ukloni się na prawo — pp. Dmowskiemu i Paderewskiemu. Tylko że, składając ten ukłon, p. Sikorski rozminął się z prawdą historyczną; bo niewiadomo, co wyżej wymienieni „mężowie stanu” mają wspólnego z ustaleniem granic wschodnich, skoro ich rola w danej sprawie polegała tylko na tem, że ustalili w Traktacie Wersalskim nie granice wschodnie, lecz prawo Ententy do ich ustalenia. A potem jeszcze dwa ukłony dla pp. Zamoyskiego i Skirmunta, którzy po niepowodzeniu genewskim panicznie bali się poruszać sprawę granic...

P. Sikorski mówił tedy o zasługach prawnicy, których nie było. Zapomniał natomiast, mówiąc o Rządzie koalicyjnym p. Witosa, że w tym Rządzie wice-prezesa był tow. Daszyński i że ten Rząd przejdzie do historii jako gabinet Witosa-Daszyńskiego co zresztą jest dla p. Witosa wcale zaszczytne... Ale p. Sikorski, po czterech uklonach w stronę prawnicy, widocznie nie śnił posuwać się aż tak daleko na lewo...

Po ukończeniu przemówienia prez. ministrów marszałek dla uczczenia uroczystego momentu zamyka posiedzenie, wyznaczając następne na dziś w południe.

Prawo do świadczeń mają robotnicy od 18 do 65 lat życia, o ile pracowali w jednym z przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych, komunikacyjnych lub miejskich przez 20 tygodni w ciągu ostatnich 2 lat od daty zgłoszenia się po świadczenia i o ile utracili pracę nie z własnej winy.

Projekt ten omówimy, gdy zapoznamy się dokładnie z jego tekstem. Zwracamy uwagę związków zawodowych na konieczność jaknajszyszego zajęcia się tą sprawą i sformułowania swego stanowiska.

Bezrobocie.

Liczba bezrobotnych w ostatnich tygodniach znacznie wzrosła, co stoi w związku z redukcją pracy lub zamknięciem fabryk z powodu trudności finansowych przemysłu. W stosunku do stycznia b. r. liczba bezrobotnych wzrosła prawie w dwójnasób i wynosi ogółem 115,000 osób w całym państwie. Z tej liczby, według obliczeń państwowego urzędu pośrednictwa pracy, ma być w samej Warszawie około 11,000 bezrobotnych, aczkolwiek zarejestrowanych w tym urzędzie jest tylko parę tysięcy.

W związku z wzrostem bezrobocia na prowincji, Ministerjum pracy projektuje rozpoczęcie akcji dożywiania bezrobotnych także w Bydgoszczy i Płocku, jeżeli otrzyma na ten cel kredyty ze skarbu.

Miejskie roboty regulacyjne.

Miejskie prace regulacyjne mają na celu przygotowanie przyszłych arterji komunikacyjnych. Zatrudniono przy nich jak wiadomo pewną ilość bezrobotnych. Nadto część ich znalazła pracę w ogrodnictwie miejskiem. Miesto prowadzi dla bezrobotnych tylko roboty ziemne, albowiem nie nadają się oni do robót budowlanych. Obecnie Magistrat zatrudnia około 700 bezrobotnych, część ich bowiem odpada, nie godząc się w niektórych miejscach na zaprowadzenie akordu. W ciągu przyszłego tygodnia w miarę zorganizowania nowych robót, będzie można zatrudnić jeszcze kilkuset bezrobotnych. Wobec wyczerpania przyznanych dotąd funduszy, magistrat wystąpił w dn. 16 b. m. do ministerjum robót publicznych o nowe kredyty w wysokości 400 milionów marek. Dotąd wydatkowano około 600 milionów dziennie. (B. I. P.).

Wczorajszy strajk tramwajowy.

Wczoraj rano tramwajowi pracownicy zgodnie ze swymi uchwałami z dnia poprzedniego nie przystąpili do pracy. O g. 9 rano do prezydenta miasta p. Jabłońskiego zgłosiła się delegacja i została przyjęta w obecności wiceprezydenta p. Jankowskiego i dyrektora Kühna. (Po rozpatrzeniu postulatów pracowników p. Jabłoński oświadczył, że całkowicie aprobuje stanowisko dyrekcji. Wobec tego delegaci, nie chcąc narażać na straty miasto, oświadczyli, że strajk chwilowo odwołują, a tymczasem postanawiają prowadzić pertraktacje.)

O godz. 12-ej ze wszystkich remiz wyruszyły tramwaje, a w pół godziny potem ruch był już zupełnie normalny.

Wczoraj od godz. 7 do 10 wieczorem odbywało się sprawozdawcze zebranie obu związków tramwajowych, na którym przyjęto rezolucję, wyrażającą protest z powodu zniesienia rezerwy, przez co nie tylko nie pozwala się pracownikom na kilkuminutowe odpoczynki, ale obala się także zasady 8-godzinnego dnia pracy. Dalej rezolucja wyraża ubolewanie z powodu nieprzejednanego stanowiska Magistratu i Dyrekcji i poleca dalsze pertraktacje kontynuować przedstawicielom obu związków; o ileby jednak na drodze polubownej okólnik cofnięty nie został, wówczas uchwała zapowiada bezwzględne wznowienie strajku.

Magistrat a pracownicy miejscy.

Jak już pisaliśmy, strajk pracowników miejskich został odroczone, ponieważ Magistrat znowił wypłaty. W dn. 15 b. m. magistrat, otrzymawszy od skarbu jeden miliard marek, wypłacił pracownikom 50 proc. należnej im pensji miesięcznej. Termin wypłacenia drugiej pensji został uzależniony od otrzymania od miasta w dniu dzisiejszym 3 i pół miljarda na poczet 15-miljardowej pożyczki, o którą zabiega u rządu Magistrat.

Stow. byłych więźniów politycznych.

W niedzielę dn. 11 marca w lokalu Zw. Metalowców, Leszno 53, odbyło się doroczne walne zebranie członków Stowarzyszenia. Na liście obecnych zapisano się przeszło 70 czł.

Jak wynika ze sprawozdania ustępującego zarządu, w ciągu roku ostatniego wzrosła znacznie liczba członków stowarzyszenia, mimo to stan finansowy przedstawia się smutnie. Znaczna ilość b. więźniów potrzebuje natychmiastowej pomocy materialnej. Min. Pracy i Op. Społ. przynależało Stow. zapomoże na kwartał 2-gi w wysokości 2 milj. mk., jednakże sumy tej dotychczas nie wypłaciło.

Po wyczerpującej dyskusji i uchwaleniu absoltorium dla ustępującego zarządu, przystąpiono do wyborów.

Na przewodniczącego powołano jednogłośnie tow. Jana Rudkiewicza. Do zarządu wybrano tow. postę Ludwika Śledzińskiego, Piotra Jagodzińskiego, Jana Kurana, Adama Ostrowca, Zofję Owczarkównę i Annę Malinowską.

Do Komisji Rewizyjnej towarzyszy: Apolinaro Poremskiego, Józefa Adamowicza i Macieja Jewskiego.

Do Sądu Honorowego tow.: Borneckiego, Stanisławskiego i Wieczynskiego.

Przyjęto jednogłośnie następującą rezolucję: Zważywszy, że byli więźniowie polit., którzy utracili zdrowie i siły w walce o Niepodległość Polski i wyzwolenie klasy robotniczej, znajdują się w ciężkim położeniu materialnym, zwracamy się do Sejmu i czynników rządowych, nie o zasilek zebrać, lecz o udzielenie subsydjów ze skarbu Państwa, na którym ciąży obowiązek zabezpieczenia bytu byłym bojownikom o wolność i niepodległość Polski.

Wobec tego, że żądania b. więźniów politycznych, złożone jeszcze Sejmowi Ustawodawczemu, leżą dotychczas w komisji, uchwalono zwrócić się do Z. PPS. o poruszenie tej sprawy i załatwienie jej w myśl żądań stowarzyszenia. Nadto uchwalono zwrócić się do Stow. Literatów, aby przypomnieli społeczeństwu polskiemu o obowiązku przyjęcia z pomocą tym, którzy życie i zdrowie nieśli w ofierze dla całego społeczeństwa.

Podatek dochodowy od pracowników.

Ministerjum skarbu zarządziło, aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za pracę najemną, poczynając od 1 kwietnia 1923 r. był dokonywany wedle skali następującej:

L. p.	Wysokość wynagrodzenia rocznego w tysiącach marek		Stopy procent.
	ponad	do	
1	10 800	14 400	1,1%
2	14 400	18 000	1,4%
3	18 000	23 400	1,7%
4	23 400	28 800	2%
5	28 800	34 200	2,5%
6	34 200	39 600	3%
7	39 600	45 000	3,5%
8	45 000	51 000	4,5%
9	51 000	57 000	5,5%
10	57 000	63 000	7%
11	63 000	69 000	8,5%
12	69 000	75 000	10%
13	75 000	81 000	11,5%
14	81 000	87 000	13%
15	87 000	93 000	14,5%
16	93 000	99 000	15%
17	99 000	105 000	15,5%
18	105 000	111 000	16,5%
19	111 000	117 000	17,5%
20	117 000	123 000	18,5%
21	123 000	129 000	19,5%
22	129 000	135 000	20,5%
23	135 000	141 000	21,5%
24	141 000	147 000	22,5%
25	147 000	153 000	23,5%
26	153 000	159 000	24,5%
27	159 000	165 000	25,5%
28	165 000	171 000	26,5%
29	171 000	177 000	27,5%
30	177 000	183 000	28,5%
31	183 000	189 000	29,5%
32	189 000	195 000	30,5%
33	195 000	201 000	31,5%
34	201 000	207 000	32,5%
35	207 000	213 000	33,5%
36	213 000	219 000	34,5%
37	219 000	225 000	35,5%

A więc poczynając od 1 kwietnia 1923 r. należy zaniechać pobierania podatku dochodowego przy wypłacie takich wynagrodzeń, których wysokość, obliczona w stosunku rocznym, nie przekracza kwoty 10,800,000 mk.

Dotyczy to również potrącania podatku dochodowego od wynagrodzeń należnych za kwiecień, a wypłaconych w marcu r. b.

Kronika parlamentarna.

KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH.

Wczorajsze posiedzenie komisji zwołane było dla referatu p. Wachowiaka o wychodźstwie zarobkowym do Francji. Ale p. Wachowiak nie przybył i sprawę odłożono.

Przewodniczący p. Dąbski poruszył sprawę wniosku, który komisja przygotowała na Sejm w sprawie — głównie — p. sa neutralnego. Rezolucję należałoby przedyskutować wobec tego, że nastąpiło ustalenie granicy.

Tow. tow. Niedziałkowski i Perl są zdania, że sprawę należy rozszerzyć na całokształt stosunków polsko-litewskich wobec ustalenia granicy.

P. Harusewicz wolałby, żeby wyodrębnić sprawę przesładowań, jakim podlegają Polacy na Litwie Kowieńskiej, i zająć się nią zaraz.

Przewodniczący p. Dąbski uważa, że zaczyna się nowa era w stosunkach polsko-litewskich i dlatego należy się tą sprawą zająć i dać wskazówki Rządowi. Sprawę przesładowań należy traktować łącznie z innymi sprawami, dążąc do nawiazania poprawnych stosunków z Litwą. Proponuje zwołać w tej sprawie posiedzenie komisji za kilka dni. Należy się też zająć sprawą Jaworzyny (tow. Perl dodaje: i polską ludnością w zabiorze czeskim).

Komisja zgodziła się na propozycję

Obrady Senatu.

Sesja pierwsza.

Posiedzenie 14.

Przyjęcie przez Senat zawiadomienia Rządu o uznaniu granic Rzeczypospolitej przez Radę Ambasadorów odbyło się niemniej uroczysto niż w Sejmie — bez protestów — przy nieobecności senatorów — Ukraińców.

Mniej tylko było tłoczno w loży dyplomatycznej, w której na posiedzenie Senatu pozostali głównie przedstawiciele wielkich mocarstw.

Uroczystość rozpoczęło przemówienie prezesa Rady Ministrów ś. p. Sikorskiego, któremu marszałek udzielił głosu przed porządkiem dziennym wyznaczonym na wczoraj zwyczajnego posiedzenia.

Mowa premiera, krótsza niż w Sejmie zawierała te same mniej więcej momenty zasadnicze, przyjmowane z aplauzem. Przy podziękowaniu pod adresem wielkich mocarstw i narodów, reprezentowanych w Konferencji Ambasadorów posypały się huczne brawa, cała izba senatorska powstała z miejsc. To samo powtórzyło się przy wspomnieniu posłów akredytowanych przy Rządzie Polski, którzy w sprawie uznania granic dali dowody szczerzej życzliwości, wreszcie z ogólnem potakiwaniem przyjęto zwrócenie się do tych rodaków, którzy pozostali poza granicami ostatecznie ustalonymi i zapewnienie ich, iż rząd ugruntowanej obecnie Polski będzie stał na straży ich praw. Po zakończeniu mowy rozległy się raz jeszcze oklaski i okrzyki na ławach centrum: „Niech żyje Rząd”.

Następnie zabrał głos marszałek Senatu Trąpczyński, zaznaczając, iż akt Mocarstw Sprzymierzonych jest dla nas ogromnej wagi, bo wytraca z rąk rozlicznych naszych wrogów broń, za pomocą której podkopywali stale kredyty światowy Polski, co jednak nie powinno nas prowadzić do oddawania się uczuciu pewności i bezpieczeństwa, bo wypadki niedawnej przeszłości uprzytomniły nam, że każde państwo powinno swój byt opierać tylko na swej własnej sile. Taką siłę — zdaniem marszałka — wytworzyć musi nie tylko zrównoważenie dochodów i wydatków, oraz silna armia, ale i ścisłe poszanowanie prawa, oraz usilna praca nad skonsolidowaniem stosunków wewnętrznych.

Na tem zakończono uroczystość, poczem po 15-minutowej przerwie rozpoczęło zwykłe posiedzenie Senatu.

SENAT NARAŻA PAŃSTWO NA 200 MILJONÓW STRATY DZIENNE!

Na początku po krótkim referacie sen. Krzyżanowskiego (P. S. L.) przyjęta została bez zmian i bez dyskusji ustawa w przed-

miocie personalnej wymiany osób między Polską a Rosją i Ukrainą.

Następnie sen. Kalinowski (Wyzwolenie) imieniem komisji oświatowej składał sprawozdanie z narad nad sprawą rozciągnięcia na Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie ustawy o szkołach akademickich i wystąpił z wnioskiem odrzucenia przyjętej przez Sejm ustawy z tych względów, iż trudno jest poddać Akademię Sztuk Pięknych pod kompetencję nowej ustawy o szkołach akademickich bez wprowadzania do niej poważnych zmian, które wprowadzone być winny nie przez Ministra oświecenia, lecz przez ciała prawodawcze.

Senat znakomitą większością centrum i lewicy podzielił opinię komisji, przyczem nie obeszło się bez komicznego incydentu, marszałek bowiem przez roztrągnięcie czy niedosłuszenie wniosku referenta stwierdzając większość, ogłosił, iż Senat wniosek przyjął, gdy przeciwnie większość głosowała za odrzuceniem.

Wzajemian za to prawica poparta przez centrum zatrumfowała przy następnym punkcie porządku dziennego — w sprawie ustawy o wyrównaniu opłat stemplowych i podatków od darowizn i spadków. Pod pozorem, iż przyjęta przez Sejm ustawa zawiera szereg nowotworów i pierwiastków, będących wynikiem rozmaitych poglądów politycznych i socjalnych (zwolnienie od opłaty stemplowej podań o pozwolenia na przedstawienia amatorskie, uprawę tytoniu i frachtów na przewóz mleka), oraz że Sejm podwyższył wymiar opodatkowania sen. Karpiński, poparty następnie przez drugiego mówcę z tego klubu przeforsował odesłanie projektu ustawy do komisji *wbrew przedstawieniu wiceministra skarbu Markowskiego, iż zwłoka w uchwaleniu ustawy naraża skarb państwa na stratę 200 milionów dziennie*. Bez echa przebrzmiało również przemówienie sen. Krzyżanowskiego za przyjęciem ustawy ze względu na krytyczny stan skarbu.

W końcu sen. Dobrucki zreferował uchwaloną przez Sejm ustawę o przywróceniu mocy ustawy w sprawie regulowania podatków od spożycia, zużycia i produkcji z uwagą, iż choć dotychczasowe podatki konsumcyjne nie odpowiadają dzisiejszym stosunkom społecznym ustawa musi być uchwalona dla ratowania skarbu.

Większość prawicowo-centrowa przyjęła ustawę bez zmian. Bo... tu chodziło tylko o ciężary dla niezamożnej ludności!

Na zakończenie posiedzenia złożył ślubowanie nowy senator Aleksander Własow. Następne posiedzenie w czwartek o g. 4-ej po południu.

Ubezpieczenie od bezrobocia.

Ministerjum pracy opracowało projekt ustawy tymczasowej o zabezpieczeniu od bezrobocia. Podkreślamy: ustawy tymczasowej, bo ustawa definitywna będzie opracowana później, a ministerjum pracy aż do tego czasu uznawało za konieczne zapewnić bezrobotnym, których liczba chwilowo wzrasta, ustawowo ugruntowaną pomoc i uwolnić ich od demoralizującej i poniżającej formy zapomóg, która teraz jest stosowana. Projekt już jest uzgodniony z ministerjum skarbu i wpłynie natychmiast na Radę Ministrów, a potem do Sejmu.

Ma być utworzony fundusz zabezpieczeniowy, na który składać się będą robotnicy, pracodawcy, państwo i samorządy.

Jako podstawa do obliczenia wysokości składek będzie wzięta przeciętna wysokość zarobku robotnika niewykwalifikowanego, którą ustalać będzie ministerjum pracy. Od tej kwoty płać robotnicy i pracodawcy odsetek w równej wysokości, państwo 2/3 składek wszystkich robotników, a samorządy 1/3 część tego, co wynoszą koszty ubezpieczenia robotników na terenie danego samorządu.

Jako świadczenie pobierają robotnicy, o ile są żonaci i mają więcej, niż 1 dziecko, 40 proc. przez ministerjum pracy ustalonego, przeciętnego zarobku robotnika, o ile mają mniejszą rodzinę, około połowy powyższego procentu dla siebie, około 40 proc. tej połowy na żonę, a około 40 proc. tej połowy na dziecko. Dla samotnych wynosi świadczenie 60 proc. tego, co pobiera bezrobotny z rodziną ponad 1 dziecko.

PODATEK PRZEMYSŁOWY.

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji skarbowej odbywał się dalszy ciąg dyskusji nad podatkiem przemysłowym. Przyjęto art. od 115—126. W art. 120 przyjęto poprawkę posła Wierzbickiego, podwyższając opodatkowanie świadectw przemysłowych z 10% na 20% na rzecz szkół zawodowych, odrzucono jednak poprawkę, opodatkowującą dodatkowo do podatku przemysłowego od obrotu 0,25% na rzecz Izby Handlowych i Przemysłowych.

W końcu przyjęto poprawkę tow. Diamanda, dotyczącą obowiązku prowadzenia przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe księgi obrotu.

Na popołudniowym posiedzeniu przyjęto, na wniosek podkomisji, nowy artykuł, przyznający ulgi dla spółdzielni, a mianowicie: uwolniono całkowicie od podatku spółdzielnie mieszkaniowe i kredytowe. Następnie obniżono podatek do 1/4 od spółdzielni, należących do związku rewizyjnego, oraz sklepów kółek rolniczych po wsiach. Wreszcie pozostałe wszystkie spółdzielnie, sprzedające towary nie tylko swoim członkom, mają obniżony podatek do połowy.

Pozatem całą ustawę w 3 czytaniu przyjęto ostatecznie i upoważniono p. posła Byrke do zreferowania tej sprawy na plenum.

GOSPODARKA WAGONAMI.

Wczoraj na posiedzeniu komisji komunikacyjnej dyr. dep. M.K.Z. p. Czapeki informował szczegółowo o gospodarce wagonowej, poczem rozwinęła się dyskusja. P. Kczyński (PSL.) poddał b. ostrej krytyce gospodarkę wagonową, wskazując na nadużycia i przekupstwa. Mówca stwierdził, że labor nie jest należycie wykorzystany.

Posłowie Zagajewski (ZLN.) i tow. Kuryłowicz (PPS.) opowiadają się za koniecznością utworzenia urzędu dysponującego wagonami.

SENACKIEJ KOMISJI KULTURY I OŚWIATY

Na wczorajszym posiedzeniu sen. Kalinowski referował ustawę sejmową o rozciągnięciu ustawy o szkołach akademickich na Akademicką Szkołę Sztuk Pięknych w Krakowie.

Komisja odrzuciła większością głosów projekt ze względu na artykuł, upoważniający p. min. wydziału w lig. i oświecenia publ. do poczynienia zmian w szeregu artykułów ustawy ramowej o szkołach akademickich.

Kronika polityczna.

NARADY KOMITETU EKONOMICZNEGO MIN.

Onegdaj odbyło się posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów, na którym omawiano sprawę środków zaradczych przeciwko bezrobociu, sprawę zmian w ustawie o ochronie lokatorów oraz przystąpiono do rozważania zasad, na których mają się opierać statuty przedsiębiorstw państwowych.

UCHWAŁY RADY MINISTRÓW.

Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 16 b. m. uchwaliła: Wniosek ministra spraw zagranicznych o ratyfikacji konwencji sanitarnej polsko-rosyjskiej; projekt ustawy w sprawie zmiany w przepisach o państwowym podatku dochodowym w b. zaborze pruskim; projekt ustawy w przedmiocie zmiany postanowień ustaw karnych, obowiązujących w b. zaborze rosyjskim; projekt analogicznej ustawy dla b. zaboru pruskiego; projekt ustawy w przedmiocie zmiany w ustawie postępowania karnego b. zaboru rosyjskiego przepisów, dotyczących przew. i odroczeń rozprawy głównej; projekt ustawy w przedmiocie niektórych zmian w dekreście o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, oraz projekt ustawy o zgromadzeniach. Obok szeregu spraw formalnych i personalnych Rada Ministrów nadto zatwierdziła: statut związku stowarzyszeń urzędników z wykształceniem akademickim, statut zrzeszenia profesorów i docentów szkół akademickich w Warszawie, statut stowarzyszenia naukowców chrześcijańskich dla głuchoniemych i ociemniałych w Polsce; statut stowarzyszenia urzędników skarbowych Rzeczypospolitej Polskiej.

Pozatem uchwalono ponownie niezalutnowane przez Sejm ustawodawczy projekty ustaw: o zabezpieczeniu swobody dania, wzięcia albo wykonania pracy; projekt noweli do ustawy o przejęciu na własność państwa ziemi w niektórych powiatach Rzeczypospolitej; projekt ustawy w przedmiocie uzupełnienia art. 456, 492 i 509 ustawy górniczej rosyjskiej.

LUDOWCY ŻYDOWSCY.

W Małopolsce Wschodniej utworzyło się Żydowskie Stronnictwo Ludowe (kierunek Północno-wschodnie).

Wanda z Bitnerów
Jarzębska-Kiemirska
Pracownicza Związku Robotniczych Spółdzielni Spożywców,
zginęła śmiercią tragiczną dnia 13 marca 1923 r. w wieku lat 28.
Dnia 17-go b. m. t. j. w sobotę o godz. 9 i pół odbędzie się nabożeństwo żałobne w dolnym kościele S-go Krzyża poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz Powązkowski, o czym zawiadamiają
Pracownicy Związku Robot. Spółdzielni Spożywców.

drugiej zaś strony możliwe jest zblokowanie chrześcijańskiej demokracji z partją pravicową „Pażangii”.

POGROMY.

Gdańsk, 16 marca. (PAT.) „Gazeta Gdańska” przynosi interesujące szczegóły o manifestacjach antyżydowskich na Litwie Kowieńskiej, które od kilku dni powtarzają się, przybierając w niektórych miejscowościach zastraszające formy. Wiele żydowskich składów i sklepów jest zupełnie rozgromionych. Wielu żydów ciężko pobito i pokaleczono. Policja litewska przypatrywała się napadom żydów zupełnie bezczynnie, a nawet kilku postów do sejmku litewskiego uczesniczyło w pogromach. Wśród ludności żydowskiej zapanowała panika. Prasie litewskiej zabroniono pisać o pogromach, a za niestosowanie się do tego rozporządzenia, przewidziane są wysokie kary.

Oficjalne stanowisko Anglii.

London, 16 marca. (PAT.) Jak donosi Biuro Reutera, wczoraj oświadczone ze strony oficjalnej, że nie jest rzeczą Anglii interwenjować między Francją i Belgią z jednej strony, a Niemcami z drugiej strony, jest natomiast rzeczą Niemiec przedłożyć plan, któryby zadawał Francję i Belgię i dawał w ten sposób podstawy do wznowienia rokowań. Jeżeli Niemcy przedłożą Anglii swój projekt w tym celu, aby rząd angielski zwrócił nań uwagę Francji, to Anglia ograniczy się do wskazania rządowi niemieckiemu, że plan ten winny Niemcy przedłożyć bezpośrednio Francji i Belgii. Pozatem Niemcy posiadają pełną swobodę publicznego ogłoszenia swoich warunków, a w tym wypadku Francja i Belgja dowiedziałyby się o nich w sposób automatyczny.

Kontrpropozycje tureckie.

Paryż, 16 marca. (PAT.) Dziś nadeszły tu kontrpropozycje tureckie. Jak wynika z ich tekstu, liczne artykuły Izoańskiego projektu traktatu pokojowego zostały w obecnych kontrpropozycjach całkowicie skreślone, liczne zaś artykuły w całości nowo dołączone, inne wreszcie artykuły uległy zmianom redakcyjnym. Z wyjątkiem sprawy statutu cieśniny cały szereg innych punktów uczyni niezbędne podjęcie nowej dyskusji pomiędzy delegatami mocarstw i Turcji. Z tekstu kontrpropozycji tureckich wynika, że Anglja żywi nieufność do tego wszystkiego, co według propozycji „antantów” stwarza pewne przywileje dla cudzoziemców w Turcji. Rzecznicy francuscy po starannem zbadaniu kontrpropozycji tureckich udadzą się do Londynu, prawdopodobnie już w niedzielę, w celu odbycia narady z lordem Curzonem i z angielskimi rzeczoznawcami. Angielski urząd spraw zagranicznych zaprosi prawdopodobnie rząd włoski do wzięcia udziału w wymianie poglądów w celu udzielenia Turcji odpowiedzi zapomocą wspólnej noty.

Paryż, 16 marca. (PAT.) Tureckie kontrpropozycje zawierają między innymi następujące punkty: 1) Turcy żądają wyspow. Castello Rizzo, będącej w posiadaniu Włoch, 2) co do gwarancji prawnych zamierzają Turcy przyznać cudzoziemcom prawo wnoszenia skarg na wypadek zasądzenia przez sady tureckie, 3) Turcy nie uznają ważności wyroków, wydanych przez sady w Konstantynopolu w czasie okupacji sprzymierzonych, 4) Turcy domagają się prawa zakazywania cudzoziemcom wykonywania niektórych zawodów, 5) Turcy żądają zwrotu sum, wypłacanych przez Turcję podczas wojny bałkańskiej przed rokiem 1914, 6) Turcy odrzucają układ w Sevres, 7) postanowienia gospodarcze układu Izoańskiego mają być wyłączone z układu.

Z sejmku śląskiego.

Katowice, 16 marca. Na początku piątkowego posiedzenia Sejmu śląskiego marszałek w uroczystych słowach wyraził radość z powodu ustalenia granic Rzeczypospolitej. Następnie marszałek podał do wiadomości Sejmu, że nuncjusz apostolski zawiadomił Rząd

Rzeczypospolitej, że Ojciec Święty Pius XI zamianował księdza Hlonde administratorem apostolskim oraz określił zakres jego działania. Na wniosek księdza Brzuski otwarto dyskusję nad tem zawiadomieniem. Ksiądz Brzuska domagał się podciągnięcia pod administraturę księdza Hlonde także Śląska Cieszyńskiego, który do tej pory należy do diecezji biskupa wrocławskiego. Rezolucję tej treści pod adresem Rządu centralnego przyjęto.

Odesłano między innymi do komisji ustawę o kompetencji rady wojewódzkiej. Co do tej ostatniej sprawy istnieje różnica zdań między Ministerjum spraw wewnętrznych a Radą wojewódzką, której zdaniem, odwołanie zarządzeń wojewody rozstrzygać ma nie Rząd warszawski, lecz Rada wojewódzka ostatniej instancji.

Następne posiedzenie w środę.

Głosy Czytelników.

O zamknięcie restauracji A. Piety w kolonii „Kazimierz” na Niemcach.

Protest robotników kopalni „Kazimierz”.

Od robotników kopalni „Kazimierz” na Niemcach (starostwo będziński) otrzymujemy następujący protest:

Na zasadzie art. 7-go ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. w sprawie ograniczenia sprzedaży i spożycia napojów alkoholowych, zwracamy się z prośbą do Starostwa w Będzynie o zamknięcie restauracji Antoniego Piety, znajdującej się naprzeciwko kopalni „Kazimierz”, (kolonia Kazimierz) na Niemcach.

W restauracji tej robotnicy po wypłatach wracając z pracy upijają się, przepijając często cały swój zarobek miesięczny, uprawiają gry hazardowe, czem unieszczęśliwiają siebie i swoje rodziny.

Obok tejże restauracji w grudniu 1919 r. został zamordowany robotnik kopalni „Kazimierz”, Jakób Szwaja, śledztwo dotąd nie wyjaśniło przebiegu morderstwa i jego związku z restauracją, w roku 1921 zmarł w tej restauracji w stanie nietrzeźwym robotnik Cebrzyński, z kopalni „Kazimierz”.

Właściciel tej restauracji, wbrew ustawie, sprzedawał w baniach wódkę, poczem rozlewa ją do butelek, na co podajemy świadka, Juliana Wysockiego, zamieszkałego w jego domu.

Dla powyżej podanych względów, prosimy u przejmie o jaknajszysze zamknięcie restauracji Antoniego Piety, jako rozsądnie demoralizującej go i unieszczęśliwiającego robotników kopalni „Kazimierz”.

Zw. rob. przem. górniczego, oddział Kazimierz I—III na Niemcach.

Dzielnicy Komitet PPS. Niemce.

Stow. Spożywcze „Robotnik”.

Komitet robotniczy kopalni „Kazimierz”.

Książki nadesłane.

„Obłakani królami”, szkice z dziejów państw monarchistycznych. Napisał dr. Władysław Gumplowicz. Nakładem Księgarni Robotniczej. Warszawa, Wapólna 17.

Prowincja.

Wśród kolejarzy.

GRUDZIĄDZ.

(Korespondencja własna).

Dnia 1 marca r. b. został zwołany przez Polski Związek Kolejarców i Zjednoczenie Zawodowe Polskie wiec kolejarzy. Na wiec ten zaproszono i członków Z. Z. K.

Przemawiali przedstawiciele Polskiego Związku Kolejarców i Zjedn. Zaw. Polskiego, wymyślając na klub P. P. S. w Sejmie, Z.Z.K., Rząd Moraczewskiego i t. d. Starano się nie dopuścić do głosu przedstawiciela Z.Z.K., jednakże, wobec postawy zgromadzonych został w końcu udzielony głos członkowi W.W. Z.Z.K., kol. Daroszewskiemu.

Kol. Daroszewski w swym kontrreferacie jasno przedstawił, kto naprawdę broni mas kolejowych i wogóle klasy pracującej, co zebrani przyjęli burzą oklasków i okrzykami: „niech żyje Z.Z.K.”, „niech żyje klub P.P.S. w Sejmie”.

P. Sirecki, przedstawiciel P. Z. K., widząc, że on i przyjaciele jego zostali pobici wywodami kol. Daroszewskiego, zaczął mu grozić, by nie odważył się już pokazywać w Grudziądzu, gdyż my to wyjdzie na zle. Na postawioną przez Z.Z.K. rezolucję p. Sirecki nie zgodził się, zerwał zgromadzenie i ułotnił się. Jednak dzięki rozsądkowi kol. Gumowskiego, prezesa Z.Z.K. Kola Grudziądz, zebranie odbyło się dalej, pomimo, że P.Z.K. i Z.Z.P. chcieli

TELEGRAMY.

Po uznaniu granic Polski.

Podpisanie protokołu.

Paryż, 15 marca. (PAT.) Protokół w sprawie granic wschodnich Polski podpisano wczoraj w Paryżu przez Poincarégo, Zamoyskiego, przedstawicieli angielskiego, włoskiego i japońskiego. Tekst protokołu wymienia szczegółowo, jak przebiega linja wschodniej granicy Polski; granica pomiędzy Polską a Rosją pozostaje ta sama, jaką ustalili traktat ryski; szczegółowy opis granicy polsko - litewskiej zawiera długie wymienienie miast i miasteczek pogranicznych, przynależnych od okręgu Suwałk aż do granicy litewskiej. Protokół zawiera też wezwanie do rządów Polski i Litwy, aby przystąpiły do faktycznego wytyczenia granicy na miejscu.

DECYZJA NOTYFIKOWANA PRZEDSTAWICIELOWI LITWY.

Paryż, 16 marca. (A. W.) Decyzja Rady Ambasadorów została urzędowo notyfikowana 15 b. m. przedstawicielowi Litwy Miłczowski.

MIN. SKRZYŃSKI U POINCAREGO.

Paryż, 16 marca. (PAT.) Wczoraj po południu minister Skrzyński przyjęty został przez Poincarégo.

PRZYJĘCIE U POSŁA ZAMOJSKIEGO.

Paryż, 15 marca. (PAT.) Poseł Rzeczypospolitej Zamoyski wydał dziś śniadanie na cześć członków polskiej misji ekonomicznej. W przyjęciu wzięli udział m. in. ministrowie Lasteurie i Dior. Zamoyski po powitaniu misji nawiązał do decyzji Rady Ambasadorów w sprawie granic wschodnich Polski i dał wyraz radości całego narodu polskiego po otrzymaniu wiadomości o uznaniu ostatecznym przez wielkie mocarstwa wschodnich granic

Polski. Dalej minister Zamoyski wyraził gorącą wdzięczność Polski dla Rządu francuskiego, którego mocne poparcie pozwoliło na uregulowanie tej ważnej sprawy europejskiej. Minister Lasteurie w dłuższym przemówieniu dał wyraz gorącemu uczuciu niezmiennej przyjaźni, łączącej Francję i Polskę.

UNICESTWIENIE PLANÓW COLBYEGO.

Paryż, 16 marca. (PAT.) Jak donosi „New York Herald”, b. sekretarz stanu w rządzie prezydenta Wilsona, Colby, działając jako rzecznik ukraińskiej rady narodowej, czynił starania, aby powzięte decyzji przez Radę Ambasadorów w sprawie granic wschodnich Polski zostało odroczone. Jeszcze w ostatniej chwili usiłował on w tym kierunku interwenjować u ambasadora St. Zjednoczonych w Paryżu Herricka oraz u konferencji ambasadorów. Colbyemu jakoby obiecywano w swoim czasie, że będzie miał możliwość osobiście interwenjować u Rady Ambasadorów, zanim powzięte będą ostateczne decyzje w sprawie granic wschodnich Polski. Gdy jednak sprawa tej interwencji poruszona została na decydującym posiedzeniu Rady Ambasadorów, Rada zaapinowała, że nie jest trybunałem, aby słuchać mów obronnych czyichkolwiek rzeczników, oraz że nie może już dłużej odkładać powzięcia decyzji, na którą Polska czeka od lat 4-ch. Ambasador St. Zjednoczonych Herrick był obecny na posiedzeniu konferencji, a zapytany co do opinji St. Zjednoczonych, oświadczył, że rząd St. Zjedn. postanowił nie interwenjować w sprawach, dotyczących regulacji granic europejskich.

PRZYGOTOWANIA PRZEDWYBORCZE Wschodnich granic Polski wywołała na całej Litwie ogromne wzburzenie. W litewskich kołach politycznych liczone bowiem na to, że decyzja Rady Ambasadorów w tej sprawie zapadnie dopiero z początkiem kwietnia. Podróż prezesa ministrów Galwanaukska i Smetony do Paryża miała głównie za zadanie obronę sprawy wileńskiej. W kołach ludności panuje zapatrywanie, że jedyną nadzieją Litwy jest współpraca z Rosją.

PRZYJĘCIE U POSŁA ZAMOJSKIEGO.

Kowno, 16 marca. (PAT.) Po rozwiązaniu sejmu wszystkie partje polityczne rozpoczęły przygotowania do kampanji wyborczej. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, partje przystąpią do walki wyborczej bardziej zblokowane. Prawdopodobne jest połączenie się socjalistów narodowych z mniejszościami narodowymi. z

Na Litwie Kowieńskiej.

NOTA RZĄDU.

Kowno, 16 marca. (PAT.) W dniu 13 b. m. litewski minister spraw zagr. przesłał do Rady Ambasadorów następujące pismo: Rząd litewski nie zamierza stwarzać żadnych trudności w sprawie oddania Litwie terytorjum klajpedzkiego na zasadzie postanowień Rady Ambasadorów z 15 lutego r. b. Rząd litewski komunikuje raz jeszcze, dla uniknięcia wszelkich nieporozumień, że wysłał do Paryża swych delegatów, w celu opracowania statutu terytorjum klajpedzkiego oraz podpisania odnośnej konwencji na podstawie postanowień z 15 lutego r. b., które rząd litewski uznaje bez zastrzeżeń.

NASTROJE W KOŁACH POLITYCZNYCH.

Gdańsk, 16 marca. (PAT.) Tutejsze dzienniki niemieckie donoszą z Kowna: Decyzja Rady Ambasadorów w sprawie

konieczne zrobić burdę, gasili światło, tupali nogami i gwizdali.
Rezolucje, wyrażające podziękowanie klubowi P.P.S. w Sejmie i votum zaufania W.W. Z.Z.K. zostały przyjęte i wysłane do odnośnych władz.

Białystok.

(Korespondencja własna).

Dn. 8 marca, w sali Związku metalowców odbył się wiec bezrobotnych, zorganizowany przez miejscowy okręgowy komitet P. P. S. Sprawę pomocy bezrobotnym referował tow. Holzer. Po skończonym wiecu, zebrani przyjęli rezolucje, domagające się:

- 1) najrychlejszego wprowadzenia w życie ubezpieczeń od bezrobocia; 2) ułatwienia emigracji zagranicę; 3) nałożenia obowiązku na inspektora pracy, by ściśle dopilnował przestrzegania ustawy o 8-mio godzinnym dniu pracy; 4) zakazu wywozu artykułów żywnościowych poza granicę kraju.
- Wybrana na wiecu delegacja, udała się do prezydenta miasta, Przedstawiciele Magistratu zapewnili delegację, iż sprawa bezrobotnych podniesiona zostanie na posiedzeniu Rady miejskiej.

Po wiecu inżynier Riebert złożył do dyspozycji tow. Holzera 1,000,000 mk. na pomoc dla bezrobotnych.

Tow. Michał Krejckand.

Padł od kuli mordercy dn. 11 marca b. r. Cichy człowiek pracy, zginął jak żołnierz w czasie wykonywania swych obowiązków, pozostawiając szczery żal w szeregach współtowarzyszy robotników fabryki dachówek „Miłosna” i tych co go znali.
Cześć Jego Pamięci.
Komitet P. P. S. w Starej Miłosni.

**Ruch robotniczy
Z życia partji**

PODATEK PARTYJNY.

Rada Naczelna na swoim posiedzeniu w dn. 10 i 11 marca r. b. powzięła w sprawie wymiaru podatku partyjnego następującą uchwałę:

Rada Naczelna uchwała: wymiar podatku partyjnego, przepisane statutem i pobieranego za pomocą marek podatkowych będzie następujący:

- Od zarobków do 500 tys. mk. miesięcznie — 500 mk.
  - Od 500 tys. mk. do 1 miliona mk. — 1000 mk.
  - Od 1 miliona do 1 1/2 miliona mk. — 5000 mk.
  - Od 1 1/2 do 2 milionów mk. — 10,000 mk.
- Bezrobotnych zwalnia się od podatku partyjnego.

Nadto Rada Naczelna uchwaliła wprowadzić podatek nadzwyczajny i to na rzecz C. K. W. od zarobków powyżej 2 milionów mk. miesięcznie w następującym stosunku:

Od 2 do 3 milionów mk. płaci się 2 proc. od każdej nadwyżki.

Od 3 do 4 milionów mk. — 3 proc i t. d.

Cenę legitymacji part. podnosi się do 500 mk. Uchwały dotyczące nowego wymiaru podatku partyjnego i nadzwyczajnego wprowadza się w życie począwszy od dn. 1 kwietnia r. b.

W wykonaniu powyższych uchwał ogłaszamy: 1) Podatek 500 mk. miesięcznie będzie pobierany za pomocą marek podatkowych koloru czerwonego.

Podatek 1000 mk. mies. będzie pobierany za pomocą marek podatkowych koloru niebieskiego.

Podatek 5000 mk. mies. będzie pobierany za pomocą marek podatkowych koloru niebieskiego z literą „Z”.

Podatek 10,000 mk. mies. będzie pobierany za pomocą marek podatkowych koloru niebieskiego z literą „N”.

2) Podatek nadzwyczajny bez jakichkolwiek potrąceń procentowych na rzecz Komitetów Okręgowych, wpłaca się wprost do Kasy C. K. W.

Wszystkie O. K. R.-y sporządzą spisy wraz z adresami towarzyszy podlegających temu podatku, i przekażą do C. K. W.

3) Bezrobotni winni zarejestrować się w miejscowych organizacjach partyjnych i otrzymać w swoich legitymacjach członkowskich odnośną adnotację kasjera partyjnego.

4) Marki podatkowe 20 mk. i 200 mk. o ile nie zostaną w Okręgach przed 1-ym kwietnia wykupione — należy przesać do C. K. W. dla wymiany na marki niniejszą uchwałą przepisane.

C. K. W. P. P. S.

Z MROKÓW DUSZY ROSYJSKIEJ.

W piątek, 23 b. m. o godz. 7-ej wiecz. w sali Tow. Hygienicznego (Karowa 31) tow. K. Czapiński wygłosi odczyt n. t. „Z mroków duszy rosyjskiej”. Twórczość Leonidasa Andrejewa. Andrejew i jego opoka. Drogi rozwoju. Filozofia twórczości, elementy religijne. „Judas”, „Lazarz”, „Anatema”. Bankructwo myśli ludzkiej, celowości, problem śmierci. Dramaty Andrejewa. Uwory pośmiertne. Fragmenty z „Myśli”, „Życia człowieka”, „Anatemy” odtworzą art. dram. pp. Irena Sołska i Aleksander Zelwerowicz.

Bilety od 1000 do 5000 mk. do nabycia w Księg. Robotniczej (Wspólna 17), w księg. Wendego, w teatr. kasie zamawiań (Nowy Świat 65), w Administracji „Robotnika” (Warecka 7), w O. K. R. P. P. S. (Al. Jerozolimskie 6), oraz w dniu odczytu przy kasie od godz. 5-ej po poł.

KONFERENCJA P. P. S. DZIELNICY WOLA-CZYSTE.

Na konferencji przewodniczył tow. Rebaliski, sekretarował tow. Kacperk. Referat o sytuacji politycznej w Polsce wygłosił tow. Piłacki. O polityce zagranicznej mówił tow. Dewucki.

W dyskusji nad referatami przemawiało czterech towarzyszy, członków dzielnicy.

Jednogłośnie przyjęto rezolucję, 1) wyrażającą zupełne zaufanie C. K. W. i Z. P. P. S. za prowadzenie polityki w imię interesów szerokiego mas pracujących; 2) wzywającą posłów Z. P. P. S. do jaknajenergiczniejszego zwalczania paskarstwa i zapewniającą ich, że na każde wezwanie C. K. W. proletariatu zorganizowany w P. P. S. stanie do walki; 3) wzywającą posłów P. P. S. do przeprowadzenia w Sejmie uchwał ubezpieczających na wypadek bezrobocia.

Sprawozdanie z działalności kom. dziel. zostało przyjęte do wiadomości.

Do nowego komitetu dzielnicowego wybrano: przewodniczący — tow. Czubek Wł.; sekretarz — tow. Kowalczyk; okarowic — tow. Piłacki; skarbnik — tow. Głębicki; bibliotekarz — tow. Komosa; gospodarz lokalu — tow. Sieczkowski.

Sprawozdania z poszczególnych fabryk, jak „Litop, Räu”, „Gerlach i Pulst”, przedsiębiorstwa „Wola”, „Ursus”, gazownia na Woli, „Michler” i cafe. go szeregu mniejszych fabryk wykazały, że wszędzie dzielnica Wola-Czyste ma wpływy dominujące.

Dzisiaj senator tow. Stanisław Posner wyjeżdża na 4 tyg. za granicę.

Tow. Diament prosi nas o zaznaczenie, że nie będzie mógł jutro przemawiać na obchodzie 30-iej rocznicy w Warszawie, ponieważ będzie przemawiał we Lwowie.

Ruch zawodowy

Baczność Zarządy Związków Zawodowych. We wtorek dnia 20 marca r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu Związku Metalowców przy ul. Leszno 53, odbędzie się Konferencja Klasowych Związków Zawodowych, w sprawie omówienia decyzji Związku Przenysłowców wypłacenia zamiast 61,79% wskaźnika drożyznianego tylko 47%.

Wszystkie Zarządy Związków Zawodowych obowiązane są przybyć w komplecie na powyższą konferencję.

Sekretariat W. R. Z. Z.

Baczność, garbarze! W niedzielę, dnia 18 b. m. o godz. 10 rano w lokalu Związku, Wolska 44, odbędzie się ogólne zebranie członków, z następującym porządkiem dnia: Sprawozdanie z działalności Zarządu i kasowe. Sprawozdanie ze zjazdu. Wybory Zarządu Głównego i podwyżki wkładek. Walne wnioski. Wstęp tylko dla członków Związku niezaległych w opłatach.

Strajk krawiecki we Lwowie. We Lwowie wybuchł strajk robotników krawieckich.

STRAJK DOZORCÓW W KRAKOWIE

„Naprzód” donosi pod datą 14 b. m.: „Wczoraj w południe w biurze inspektora pracy w Krakowie toczyła się konferencja w sprawie konfliktu między dozorcami domów a właścicielami nieruchomości. W konferencji wzięli udział delegaci obydwoh organizacji dozorców-domów, oraz stowarzyszeń właścicieli nieruchomości i lokatorów. (Do porozumienia nie doszło, gdyż delegaci organizacji dozorców żądają bezwzględnego spełnienia wszystkich postulatów i oparcia ich na podstawach prawnych.) Inspektorat pracy odniósł się wobec niedojścia do porozumienia do min. pracy.

Jak się dowiadujemy, magistrat zamierza dozorców domów, którzy nie podejmą pracy, zarekwirować ich mieszkania, względnie karami administracyjnymi zmusić do pełnienia obowiązków”.

Zabawa. W sobotę, dn. 17 b. m. o godz. 10 w. w sali O. K. R., Al. Jerozolimskie 6 m. 3, odbędzie się zabawa Klubu Kobiet Zw. Zaw. krawców. Wejście za zaproszeniami, które otrzymać można u sekretarjacji Zw. krawców, Bracka 17, oraz u dzielnic Śródmiejskiej, Al. Jerozolimskie 6 m. 3 od godz. 7 — 9 u tow. Rybakowej.

Baczność, tow. Malarze! Związek zaw. Malarzy w Replitej Pol. Zawiadamia, iż w dniu 18 b. m. o godz. 10 rano w lokalu Zw., Zielna Nr. 5 odbędzie się ogólne zebranie. Na porządku dziennym Połączenie się ze Zw. Rob. Bud., sprawy organizacyjne, szkoły zawodowej i walne wnioski.

Ruch kult.-oświatowy.

Odczyty o higienie zawodowej. W niedzielę, d. 18 b. m. o godz. 4 po poł. w lokalu Inspekcji Pracy (Al. 8 Maja 16) odbędzie się odczyt dr. Sarcewicz p. t. „Higiena pracy garbarzy i białoskórników”. Wejście bezpłatne. Towarzysze, stawcie się licznie!

Sekretariat W. R. Z. Z.

Dr. Jan AŁAPIN Królewska 31, telef. 49-44, B. star. ordyn. kl. szp. św. Łez. Chor. wener. skórne, niemoc n. c. w. Do 2 pd. 5-7 1/2 w.

Od KASZLU i przeziębienia
używaj
„Pastylki NEO-VALDA”
Wyrobu Laboratorium Chemiczno-Farmaceut.
B. KROGULECKI w Warszawie
dawniej Modliński i Krogulecki
Zadać w aptekach i składach aptecznych

Kazimierz Chodźko
Pracownik w Robotniczym Ruchu Spółdzielczym, ostatnio pełniący funkcję kasjera
Zw. Rob. Spółdz. Spożywców, członka PPS dzielnicy Powązki,
zmarł śmiercią tragiczną dnia 13 marca 1923 r. w wieku lat 32.
Dnia 17-go b. m. t. j. w sobotę o godz. 2-giej pp. odbędzie się wyprowadzenie zwłok z kaplicy Szpitala Dzieciątka Jezus na cmentarz Powązkowski, o czym zawiadamiają
Pracownicy Związku Robotniczych Spółdzielni Spożywców.

Drallego „ILLUSION”
oryginalne perfumy
bez alkoholu
ZADAĆ WSZĘDZIE.

Najlepsza herbata No 76-a
B-ci Wieliczkiej i S-ki.

Na raty GARNITURY i za gotówkę
PALTA SPODNIE SZTUCZKOWE
gotowe i na zamówienia
Antoni Baliszewski
Piękna 29
Robota solidna. Najnowsze fasony.

Cyrk
Warszawski
ulica O. DYNACKA
Dzisiaj o 8-ej wieczór.
LWY TYGRYSY
oraz cały nowy, imponujący program
marcowy.

Życie gospodarcze.
Notowania giełdy warszawskiej.
Dofary St. Zjednocz. 41850—42100—42000.
Franki francuskie 2605.
Marki niemieckie 2.05.
Belgia 2275—2300—2285.
Londyn 196000—197300.
Praga 1290.
Szwajcaria 7925—7960—7900.

VI POLSKA PAŃSTWOWA LOTERJA KLAS.
Klasa piąta. — Dzień dziewiąty.
Główne wygrane.
2.000.000 mk. nr. 32709.
1.000.000 mk. nr. 53429.
800.000 mk. nr. 5642.
200.000 mk. nr. 26002.
100.000 mk. nr. 28314.
50.000 mk. nr. 67408.
40.000 mk. n-ra: 8065 17960 58765 65521.
30.000 mk. n-ra: 34756 45180 70749 72937.
25.000 mk. n-ra: 28566 31387 34355 56289 78082.
20.000 mk. n-ra: 13381 27748 34695 35095 36768
62018 70354 71233.

KRONIKA.
OBCHÓD IMIENIN J. PIŁSUDSKIEGO.
Dnia 19 b. m. w poniedziałek o godz. 8 w. w salonych Kasyna Oficerskiego na Zamku Polska Organizacja Wolności urządza obchód imienin Pierwszego Marszałka Józefa Piłsudskiego. Przemawiać będą pp. mecenas Paschalski, poseł Miedziński, pos. Antoni Anusz i pos. Jędrzej Moraczewski. W części artystycznej najwybitniejsi artyści scen polskich przyobiecali swój współdział. Blizsze szczegóły podaje przedstawiciel Polskiej Organizacji Wolności w lokalu Ligi Kobiet, Marszałkowska 74-11, codziennie od g. 5 do 7.

STAN POGODY
(według danych Państw. Instytutu Meteorolog.)
Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie 3.0, najniższa —1.0; w Zakopanem najwyższa 1.0, najniższa —7.0.
Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym: Przeważnie pochmurno i mglisto (miejscami wyprzedzenie się), temperatura w pobliżu 0, słabe wiatry północno-wschodnie.
Jajka tanieją. Po wystrubowaniu cen do 700—800 mk. za sztukę, na rynku miejscowym, zapano-

wała na jaja tendencja zniżkowa, wywołana głównie, według opinii miarodajnych kół kupieckich, zwiększonym dowozem. Jajka sprzedawane są obecnie od 500 do 700 mk. za sztukę. Ogólnie przypuszczają, iż obecna tendencja zniżkowa utrzyma się nadal. Zwiększony dowóz wywołany został podsychnięciem dróg w najbliższych okolicach Warszawy. Na masło panuje również tendencja słabsza, aczkolwiek ceny spadły dotąd tylko b. nieznacznie. Masło oselkowe sprzedawane było w końcu zeszłego tygodnia od 10.000 mk. za funt, obecnie zaś można je nabywać po 9.500 mk. za funt. (B. I. P.).

Woda drożeje. Opłatę za wodę postanowił Magistrat podwyższyć do mk. 650 za litr sześć, opłaty za wynajem wodomiarów podwyższyć o 171 procent.

Za przekroczenie ustawy antialkoholowej. Dowiadujemy się, iż w kilku wypadkach odwołania się skazanych przez komisariat rządu za przekroczenia ustawy antialkoholowej do ministerjum zdrowia, ministerjum nie tylko zatwierdziło orzeczenie w tej mierze komisariatu, ale dodało do kary pieniężnej jeszcze karę aresztu. W ten sposób właściciel znanej restauracji „Trocadero”, p. Bolesław Zakrzewski, skazany został, oprócz 100,000 mk. grzywny, na 7 dni aresztu.

Poszukiwanie dzieci. Wydział opieki społecznej komisariatu rządu poszukuje, wymienionych dzieci: Łuczkowski Władysław lat 12 i Wiktorji lat 15. Oboje urodzeni w Warszawie, Klimczaka Tadeusza lat 16 i Zofji lat 13. W r. 1916 umieszczone były w ochronie komitetu opieki nad wychodźcami w Krasnojarsku, skąd były wysłane do Polski. Wszelkie wiadomości o poszukiwanych nadsyłać należy do wydziału opieki społecznej, przy ul. Świętokrzyskiej Nr. 9.

ZEERANIA I ODCZYTY.

Powszechne wykłady uniwersyteckie. W sobotę, dn. 17 b. m. o godz. 8 wiecz. w sali Zakładu Fizjologicznego (Krak.-Przedm. 26-28), p. dr. J. Rutkowski będzie miał wykład p. t. „Walka ze światem drobnoustrojów” (z obrazami świetlnymi).

W niedzielę, d. 18 b. m. o godz. 6 wiecz. w Auli Uniwersytetu (Krak.-Przedm. 26-28) p. prof. Hornowski wygłosi trezeci odczyt z cyklu „O walce ustroju ludzkiego z czynnikami chorobotwórczymi” na temat „Mobilizacja sił zbrojnych ustroju ludzkiego, walka i jej wyniki”.

W poniedziałek, d. 19 b. m. o godz. 6 pp. w Auli Uniwersytetu p. prof. Baudoin de Courtenay będzie miał wykład p. t. „Jednojęzykowa swiata słowiańskiego, a różne narody słowiańskie”.

Cena biletu za jeden wykład wynosi mk. 2000 dla młodzieży szkół średnich i wyższych 500 mk. Bilety można nabywać u wejścia do sal wykładowych.

Z Polsk. T-wa Fizycznego. Odczyt p. A. Karpowicza p. t. „O budowie atomu” został odłożony wskutek choroby prelegenta z soboty dn. 17 na czwartek dn. 22 b. m. Odczyt odbędzie się o g. 8 wiecz. w Zakładzie Fizycznym Uniwersytetu.

Zgromadzenie Zrzeszenia Sędziów i Prokur. Zarząd Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów uprzejmie komunikuje, iż w dn. 17 i 18 b. m. odbywać się będzie w sali pierwszej Sądu Okręgowego w Warszawie, ul. Miłdowa Nr. 15, Walne Zgromadzenie Członków Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów. Początek obrad w dniu 17 b. m. o godz. 5 popoł.

„Czarna kawa”. Polska Organizacja Wolności zaprasza swych członków oraz sympatyków na czarną kawę, która odbędzie się w niedzielę, o g. 5 po poł. w redakcji „Głosu”, Szpitalna 1. Łaskawy współdziałali przyobiecali pp. Gorczyńska i Kawczyński.

WYCIECZKI.

Z Koła Akademickiego Krajoznawczego. Zarząd Koła Akademickiego Krajoznawczego urządza zwyczajem dorocznym, w dniu 17 t. j. w sobotę zabawę tancezną dla członków i sympatyków Koła w sali Towarzystwa miłośników fotografii, ul. Czackiego nr. 3/5. Początek zabawy o godz. 9 m. 30 wiecz.

Zarząd Koła organizuje w dniu 18 b. m. o g. 10 wycieczkę do Cytadeli. Wycieczkę prowadzić będzie kol. Domański.

Na święta Wielkanocne, od dnia 2 do 4-go kwietnia r. b. włącznie, odbędzie się wycieczka do Krakowa i Wieliczki.

Informacje i zapisy w czwartki, piątki i soboty w godzinach 7 — 9 wiecz. w lokalu ul. Nowy Świat 21 w bramie, drugie piętro.

WYPADKI.

Zamach samobójczy w hotelu „Brystof”. 17-letnia Anna Nowikówna, sierota, b. pracowniczka Ro-

syjskiego Czerwonego Krzyża, obecnie od roku służąca u Wiktora Siemionowa, przesyła komitetu rosyjskiego, zamieszkałego w hotelu „Bryistol” Nr. 331, targnęła się na życie w tym hotelu. W tym celu Nowikówna napila się benzyny a następnie jodyny. Lekarz Pogotowia, po przepłukaniu żołądka, przewiózł młodocianą desperatkę do szpitala św. Rocha. Przyczyny rozpaczliwego kroku desperatki nie chciała wyjawiać.

Znowu rozbić kasy. Wczoraj w nocy dostali się złodzieje do lokalu Stowarzyszenia Wzajemnej pomocy kupców żydów m. Warszawy, przy ul. Orlej Nr. 6, gdzie w bibliotece wycięli otwór w podłodze i przez ten otwór przez sufit dostali się do biura hurtowego składu materiałów aptecznych na parterze p. Ł. S. Goldfein i S.ka. Tam wycięli oni zamek i w ten sposób otworzyli kasę ogniotrwałą, zabierając z niej 130 tys. mk. pol., 39 tys. mk. niem. i znaczków stemplowych za 40 tysięcy mk. Ponadto otworzyli biurko z kasą dzienną i zabrali 20 tys. mk. oraz znaczków stemplowych i blankietów welskowskich na 50 tysięcy mk. Nadto skradli z biurka teczkę skórzaną, cztery flakony perfum, trzy mydła i trzy flakony płynu do wznacniania sił.

Mocna kasa, czy słabi kaszarze? Z pomocą wybicia szyby w oknie do biura agentury lubelskiego syndykatu rolniczego w Szczębrzeszynie pow. Zamojskiego dostali się złodzieje, skąd oknem wynieśli kasę ogniotrwałą na podwórze i nie mogąc jej rozbić, zbiegli. Zawartość kasy w sumie 2.700.000 mk. pozostała w całości.

Utonięcie. 10-letnia Leokadja Kozłowska w folwarku Kośmin, pow. puławskiego, czerpiąc wodę, wpadła skutkiem załamania się lodu do rzeki i utonęła. W miejscu utonięcia rzeka jest bardzo głęboka i prąd bystry, więc ratunek był niemożliwy. Zwłok nie wydobyto.

Śmiertelne zatrucie alkoholem. W domu Nr. 8 przy ul. Gabinetowej na Powązkach zachorował z objawami zatrucia 55-letni Stanisław Błażewicz, handlarz. Chorego przewieziono do szpitala św. Ducha, gdzie wkrótce zmarł. Według opinii lekarzy śmierć nastąpiła wskutek zatrucia alkoholem.

Wypadek kolejowy. Na dworcu głównym parowóz potrafił 57-letniego tragarza, Jana Chałęckiego, który doznał ran tłuczonych twarzy ucha i górnej powieki. Lekarz Pogotowia, po opatrunku pozostawił Chałęckiego na miejscu.

Z sądów.

Sprawa Toepflitz i jego 11 tow.

Mimo, że ogłoszenie wyroku w tej sprawie zapowiedziane było na 12-tą w południe, a z przyczyn formalnych nastąpiło dopiero około 3-ej — już od samego rana tłumy publiczności zbierały się tak przed samym gmachem pałacu Paca, gdzie odbywały się od ubiegłego poniedziałku rozprawy, jak i wewnątrz gmachu we wszystkich jego kulkarach, przedsionkach i zaułkach.

Napór publiczności powstrzymano został dopiero dzięki zarządzeniom prokuratora Woycieckiego, i interwencji władzy policyjnej.

O godz. 3-ej pp. Sąd Okręgowy w 8 wydziale karnym, w składzie sędziów: Grzybowski (jako przewodniczącego), Kozakiewicza i Skawińskiego, w obecności przedstawiciela urzędu publicznego, prokuratora Michałowskiego i p. o. sekretarza Majewskiej, ogłosił wśród szczerze zapelnionej sali

WYROK.

skazujący na ciężkie więzienie z pozbawieniem praw: Antoniego Piwowarczyka na lat 7, Leona Toepflitz na lat 6, Jana Pomorskiego, Klemensa Noge i Edmunda Szellera po 4 lata, Julję-Stanisławę Hellichównę na 3 lata twierdzy bez pozbawienia praw.

Pozostałych oskarżonych Ignacego Toma, Salomona Garfinkla, i szeregowców Bolesława Walskiego, Jana Desia, Henryka Fryca i Jakóba Sobelmana sąd uniewinnił.

A teraz małe wyjaśnienie sprawozdawcy. Sąd w wyroku swym, odrzucając kwalifikację aktu oskarżenia z art. 102 i 111 kod. kar. (udział w spisku i sprzedaż obcemu państwu wynalazku lub ulepszenia) zastosował do czynów oskarżonych artykuł 112 i 126 kod. kar. karzące: 1) za zbieranie bez należytego pozwolenia wiadomości, które powinny być zachowane w tajemnicy, a które dotyczą zewnętrznego bezpieczeństwa państwa albo jej sił zbrojnych; 2) za udział w zrzeczeniu, które z wiedzą winowajcy postawiło sobie jako cel działalności obalenia istniejącego w państwie ustroju społecznego.

Prośba Hellichówny o zmianę środka zapobiegawczego i wypuszczenie jej na wolność do czasu

uprawomocnienia się wyroku, sąd, zgodnie z wnioskiem prokuratora odrzucił.

Skazani, przyjąwszy wyrok bez żadnego przejęcia się, (a jeden nawet z wyraźnym uśmiechem), upowaznili obrońców swych do wniesienia apelacji.

Teatr i muzyka.

Z TEATRU PRASKIEGO.

Teatr Praski daje od środy b. m. wodewil w 3-ach aktach Andrana p. t. „Dziewczę szczęścia”.

Wodewil ten osnuty jest na tle romantycznym i dość obficie przeplatany scenami humorystycznymi.

Piękna Bettina porzuca pałace, bogactwa i ucieka z ukochanym pasterzem Fippo, który dzięki wrodzonej inteligencji i działalności zostaje oficerem, odznacza się na polu bitwy i wreszcie żeni się z piękną Bettiną.

W wodewile tym występuje na gościnnych występach znany artysta, Tadeusz Pol, ulubieniec publiczności praskiej za czasów „Teatru Ludowego”. Publiczność i tym razem przyjęła p. Pola (obchodzący on tu swój battefis) owacyjnie, darząc go burzą oklasków i kwiatami.

W roli tytułowej popisowała się z powodzeniem p. Brzozowska, która za dobrą grę otrzymała oklaski i kwiaty.

Z reszty obsady wyróżniali się pp. Wandycz, Romicz i Staniewski.

Tańce solowe wykonali z ogniem pp. Pawłow, ski, Zychówna i Orlandówna.

Publiczność bawiła się doskonale.

Babintz.

Teatr Wielki. Dziś „Samson i Dalila”.
Teatr Rozmaitości. Codziennie „Rycerz Antychrysta”.

Teatr Reduta. Dziś „Lekkość”.

Teatr im. Bogusławskiego. Dziś „Eros i Psyche”.

Teatr Polski. Dziś „To, co najważniejsze”.

Teatr Mały. Dziś „Szkło kokot”.

Teatr Nowy. Dziś „Czarne Różę”.

Teatr Komedja. Codziennie „Osobna sypialnia”.

Teatr Nowości. Dziś wznowienie „Narzeczonej Lukullusa”.

Teatr Praski. Dziś „Dziewczę szczęścia”.

Z Filharmonji. Jutro poranek poświęcony Moniuszce z udziałem chóru seminarjum Zw. Koła Po-

lek pod dyrekcją p. Kazury i z udziałem p. Rutkowskiego (organy).

Jutro na popołudniowym koncercie symfonicznym pod dyrekcją G. Fitelberga wykonanie będą dwie symfonie Beethovena: siódma i ósma. Solistą będzie wiolonczelista Emanuel Feuerman z Kolonii.

Przedstawienie dla dzieci. W niedzielę o g. 3 i pół pp. w teatrze Nowym (Marszałkowska 125) „Królowa śnieżka” — baśń fantastyczna w 6 obrazach. Tańce zespołu rytmiczno-plastycznego pod kierunkiem p. Franciszki Kutnerówny.

Teatr dla dzieci w Teatrze Polskim. W nadchodzącą niedzielę, dn. 18 b. m. o godz. 12 w poł. odbędzie się w Teatrze Polskim 10-te przedstawienie Teatru dla dzieci Kom. Międz. Kult.-Art. Odgrana będzie oryginalna 3-aktowa sztuka Porazińskiej „Krzywa nagrodzona”, urozmaicona śpiewami i tańcami. Bilety sprzedaje Biuro Kom. (Bracka 18 m. 5) od godz. 4 — 7 wiecz. zaś jutro w kasie Teatru Polskiego od godz. 10 rano.

POKWITOWANIA.

Na „Linotyp” dla drukarni „Robotnika.”

Henryk Bezmanski mk. 200,000.
Tow. Marja Kelles - Krauzowa z Radomia mk. 50,000.

Tow. Dr. Kluszyński mk. 10,000.
Stow. Soc. Rob. Polskich „Zgoda” w Zurychu, z racji jubileuszu P. P. S. składa mk. 100,000.

Kapa i Mroczek w Bourlon 5 fr. franc.
Zebrane od towarzyszy w Manicourt: H. Lenc 10 fr.; W. Gąsior 10 fr.; P. Chachlica 10 fr., razem 30 fr. = mkp. 85,500.

Icek Tenenbaum, jako karę mk. 30,000.
L. Ekhajzer — Ryki mk. 10,000.
Juljan Rawicki mk. 2000.

Na schronisko dla sierot po poległych w obronie Ojczyzny.

Ku uczczeniu pamięci zmarłej mej siostry Marja Zberecka mk. 20,000.

Na bezrobotnych.

J. Rawicki mk. 2000.
Gogolewski mk. 2000.
Świdzki mk. 1000.
J. Moszczyński mk. 3000.

„SIBUNION”

jest rękojmią dobroci towaru.

Żądacie wszędzie angielskiej

HERBATY i KAKAO

w paczkach 1/2-1/4-1/8 funt. w blaszankach 1/1-1/2-1/4-1/8 kl.

w oryginalnym opakowaniu.

Skład hurtowy: Warszawa, Bielańska 18, tel. 105-72 i 507-88.

NA RATY i za gotówkę

okrycia i kostjomy damskie, ubiory męskie, oraz towary lokciowe
Szmedra, Leszno 27, m. 25, tel. 403-88,
naprzeciw bramy, II-gie piętro.

NA RATY i za gotówkę

Wielki wybór Ubiórów Męskich i Damskich
w Magazynie „Paryskim”
Chłodna 36, telef. 223 42.

Na stopień drogisty rozpoczyna przygotowanie w dniu 21 marca r. b.
Leon Redlus prowizor farmacji Złota 26, m. 16.

NA RATY

Ubrania Letnie
Palta Jesienne
Męskie i Zimowe
Damskie Gotowe i
i Bziecięce na obstatunki

z najlepszych materiałów

Krajowych i Zagranicznych

WYKONANIE PIERWSZORZĘDNE!

Poleca firma „CENTROPOL” w Warszawie, ul. Długa № 19
Tel. 509-83.

P. S. Robotę wykonywa się w własnej wytwórni.

Kasa Chorych m. Warszawy

z mocy art. 53 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o przymusowym ubezpieczeniu na wypadek choroby podaje do wiadomości, że dn. 23 marca 1923 r. o godz. 10 rano w lok. fir. „Sorensztein, Górny i Fuks” przy ul. Nowinarskiej № 16, odbędzie się licytacja ruchomości, należących do teje, oszacowanych na Mk. 578,655, składających się z maszyny na pokrycie należnych Kasie składek członkowskich.

Ruchomość obejrzyć można w dniu licytacji od godz. 9 rano, spłs zaś takowych codziennie od 9 do 12 w Wydziale Egzekucyjnym Kasy Chorych (ul. Solec № 93).

Warszawa, d. 14.III 1923 r.

KOMISARZ

KASY CHORYCH m. WARSZAWY

(—) Sell.

Gramofonowe patefonowe płyty, stare, polamane kupuje lub zamieniam. Najnowsze nagrania. Na składzie 20,000 płyt polskich i rosyjskich Marszałkowska 104 (wprost Dworca Głównego).

Gramofony instrumenty muzyczne w wielkim wyborze oraz płyty najnowszych nagrań poleca po cenach najniższych Feigenbaum, Bielańska 1.

Jeżeli piękna chcesz być Wydlęm Kne ppa masz się myć

OBŁOSZENIA DROBNY.

OBOWIA jedyne źródło dobrego, taniego kupna Jerozolimka 19, wprost bramy.

Potrzebna wykwalifikowana pan-na do pracowni porzecz. Naj-wki 27, m. 42, Dorn, od 5-7.

PALTA

GARNITURY

gotowe i na zamówienie
za gotówkę
i na RATY

poleca

Wacław Mieszalski

Polna 52.

MASZYNY do szycia do broci „Kasprzyckiego” — Tano—Hurtowo—Detalicznie — Raty. Skład fabryczny, Warszawa Marszałkowska 153, tel. 104-51. Oddziały: Częstochowa Rleja 43, Kielce, Lublin, Wilno Mostowa 9. Zamawiać można listownie. Poszukiwani odbiorcy hurtowi i przedstawiciele.

OKRYCIA, KOSTJUMY, SUKNIE.

Wielki wybór. Najtaniej. Hoza 54

Płyty zgrane polamane kupuje lub zamieniam na nowe. Placę najwyższą cenę. Przyjmuję się również do reparacji wszelkie instrumenty muzyczne. Feigenbaum, Bielańska 1.

Polecamy garnitury marynarkowe od 150,000, żakiety, spodnie, sekli, jesionki. Materiały na ubrania, wełny, kamgary krajowe, zagraniczne. Szycemy z własnych i powierzonych materiałów solidnie, szybko, tanio. Siłowski i Majewski, Chmielna 49 m. 5, tel. 242-93.

180 TYSIĘCY mk. palto męskie wiosenne najmłodniejsze. Dwa garnitury marynarkowe męskie po 250 tysięcy. Sprzedam zaraz. Piękna 64 (bez litery)—11. Handlarze wyłączni.

ZEBY sztuczne bez podniebiania, korony, mosiki, reparacje w przeciągu 2 godzin, wykorywa punktualnie na dogodnych warunkach z kiloletnią gwarancją. Laboratorium zębów sztucznych. H. Ratusznik, Leszno 36, telefon 274-49. Uwaga: Druga brama, II-gie piętro, m. 26.

Dr. I. MILEJKOWSKI Chor. wener. i skór. Złota 50, Tel. 121-30. Przyjmuje od 4-8 w.

Konfeksja Damska i Trykotaże

B. Chęciński i E. Gierwatowski
Warszawa, Poznańska 21. Tel. 129-85.

Po gruntownym powiększeniu całego magazynu postanowiliśmy dać możność kupna każdemu naszych wyrobów

Na spłaty częściowe

Wybór duży. Robota wykwalifikowana. Ceny niskie.

Oraz przyjmujemy zamówienia z materiałów powierzonych i przeróbki. UWAGA! Bielizna damska od najskromniejszej do najwykwintniejszej.

Obejrzenie wyrobów naszych nie obowiązuje do kupna.

NA RATY!

Tanio i elegancko można się ubierać w Pracowni Ubiórów Męskich i Damskich

N. Sobol, Leszno 73, m. 1. Tel. 223-42.

UWAGA: Na składzie wielki wybór materiałów angielskich i krajowych.

Na dogodnych warunkach

ubiory męskie, dziecinne i okrycia damskie oraz towary lokciowe

D. Boćko, Elektoralna 45, tel. 511-45.

NA RATY!!!

Okrycia damskie oraz Bieliznę damską i męską

także Wielki wybór Sukien

Trykotinowych, Dżemprowych oraz Chustki, Kapy, Obrusy, Firanki.

HOZA 7 m. 47, I piętro.